

นโยบายและมาตรการต่อต้านคอมมิวนิสต์ในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

เนื่องจากลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นลัทธิที่ไม่พึงปรารถนาในสังคมไทยและรัฐบาลไทยสมัยก่อน ก็ได้พยายามหาทางป้องกันและปราบปรามมาโดยตลอด แต่ปัญหาคอมมิวนิสต์ก็ไม่อาจจะยุติลงได้ และยิ่งต่อมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ชัยชนะเหนือจีนแผ่นดินใหญ่ การเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ทั้งภายนอกและภายในประเทศได้แพร่ขยายเพิ่มขึ้น และนอกจากนี้ รัฐบาลไทยก็ยังประสบมรสุมทางการเมืองจากกลุ่มต่าง ๆ ด้วย ดังนั้น การดำเนินมาตรการหรือนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์และกลุ่มบุคคลที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติจึงมีความจำเป็นและมีลักษณะค่อนข้างรุนแรงกว่าสมัยก่อน ดังจะกล่าวต่อไป

1. การออกพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง

อันที่จริง การออกพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองเพื่อสกัดกั้นบุคคลต่างด้าวที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติได้เคยมีมาแล้ว เช่น พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2470 พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2474 พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2475 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2480 และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2482 แต่อย่างไรก็ตาม การออกพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองในปี 2493 ก็มีข้อแตกต่างกว่าพระราชบัญญัตินับก่อน ๆ มาก กล่าวคือ มีกฎหมายห้ามกว้างขวางเข้มงวดและรัดกุมกว่า ดังตัวอย่างที่สำคัญเช่น

ประการแรก เกี่ยวกับการห้ามคนต่างด้าวเข้าประเทศ ตามพระราชบัญญัติฉบับก่อน ๆ ได้ระบุเพียงห้ามบุคคลไม่มีหนังสือเดินทาง มีโรคต้องห้าม บุคคลไม่ได้ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ บุคคลไม่มีรายได้ บุคคลอันธพาล และบุคคลที่เข้ามาค้าประเวณี หรือเด็กหรือหญิง แต่ในพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองปี 2493 ได้เพิ่มกฎหมายเข้มงวดขึ้นไปอีก คือ ห้าม

บุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่ามิใช่ผู้เกิดมาดี ไม่มีเงินค้ำค้ำความที่รัฐมนตรีกำหนด และไม่มีเงินเสียค่าธรรมเนียมยกนเข้าเมืองเข้าประเทศ¹

ประการที่สอง. เกี่ยวกับโทษในการชักชวนหรือฉกฉวยหมายพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติฉบับก่อน ๆ ได้กำหนดโทษอย่างสูงไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น แต่ในฉบับปี 2493 ได้กำหนดโทษจำคุกสูงตั้งแต่ 1 - 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 - 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ²

ประการที่สาม เกี่ยวกับรายละเอียดในการเสียค่าธรรมเนียมในการตรวจการออกไปสำคัญประจำตัว ใบแทนที่สูญหายและการต่ออายุในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ฉบับปี 2493 นี้ ได้กำหนดทั้งระเบียบ วิธีการ และการเสียค่าธรรมเนียมไว้ละเอียดและสูงกว่าฉบับก่อน ๆ มาก³

ประการที่สี่. เกี่ยวกับจำนวนผู้อพยพเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติฉบับก่อน ๆ ไม่มีการกำหนดตายตัว แต่ใน "พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2495"⁴ ได้กำหนดจำนวนคนเข้าเมืองไว้แน่นอน กล่าวคือ อนุญาตให้เข้าได้ปีละไม่เกิน 400 คน แต่แยกออก

¹ดูใน "พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2493" มาตรา 15 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 67 ตอนที่ 71 วันที่ 26 ธันวาคม 2493, หน้า 1218 - 1219

²ดูในมาตรา 55 - 65 เรื่องเดียวกัน หน้า 1243 - 1247

³ดูรายละเอียดในเรื่องเดียวกัน และใน "พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2495" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 7 วันที่ 29 มกราคม 2495, หน้า 62 - 64 และใน "กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2495 ออกตามความในพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. 2493" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 11 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2495, หน้า 132 - 133

⁴"พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2495" ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 26 ธันวาคม 2493 แต่ใช้บังคับในต้นปี 2494 ดูในมาตรา 2 เรื่องเดียวกัน หน้า 1209

เป็นกนต่างค้ำวที่มีสัญชาติ 200 คน และไม่มีสัญชาติอีก 200 คน¹ และต่อมาข้อบังคับสำหรับคนต่างค้ำวประเภทมีสัญชาติก็ได้เป็นกฎเกณฑ์ใช้บังคับในปีต่อ ๆ มา²

ผลจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองดังกล่าวนี้ ปรากฏว่าการขึ้นค่าธรรมเนียมคนต่างค้ำวได้สร้างความเดือดร้อนแก่คนจีนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะคนจีนเป็นชาติที่อพยพเข้าประเทศไทยมากที่สุด และนอกจากนี้การกำหนดจำนวนคนต่างค้ำวเข้าเมืองก็ยังทำให้การอพยพเข้าของคนจีนลดลงไปอย่างมาก³ ฉะนั้น ปัญหาจึงมีผลกระทบกระเทือนต่อแผนการณส่งพวกจีนคอมมิวนิสต์เข้ามาแทรกซึม และก่อความวุ่นวายในสังคมไทย ดังนั้น ในเดือนกันยายน 2495 รัฐบาลปักกิ่งจึงได้ออกข่าววิทยุโจมตีรัฐบาลไทยในเรื่องนี้อย่างรุนแรง⁴

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจจำนวนคนจีนในประเทศไทยปี 2498 แม้จะมี

¹ดูในมาตรา 29 เรื่องเดียวกัน หน้า 1229

²ดูใน "เรื่องกำหนดจำนวนคนต่างค้ำวเข้าเมืองปี 2495" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 1 วันที่ 1 เมษายน 2495, หน้า 67 - 68 และ "เรื่องกำหนดจำนวนคนต่างค้ำวเข้าเมืองประจำปี 2498" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 18 วันที่ 1 มีนาคม 2498, หน้า 528 และ "เรื่องกำหนดจำนวนคนต่างค้ำวเข้าเมืองปี 2499" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 98 วันที่ 27 ธันวาคม 2498, หน้า 3190 - 3191

³เกิมนั้นคนจีนอพยพเข้าได้ปีละไม่เกิน 10,000 คน แต่เมื่อพระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ลดเหลือปีละไม่เกิน 200 คน สำหรับผู้มีสัญชาติ คุใน กรมสนธิสัญญาและกฎหมายกระทรวงการต่างประเทศ, "สนธิสัญญาทางไมตรีระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐจีน" ลงวันที่ 21 มกราคม 2489 และในคำแปลหนังสือแลกเปลี่ยนจาก มรว.เสนีย์ ปราโมช ถึงนายหลี่เหี้ยะเจิง ลงวันที่ 21 มกราคม 2489

⁴ดูใน สลช. แผนก บร.12/105 สถานีวิทยุปักกิ่ง เรื่องไทยมองจีนด้วยสายตาศักดิ์ ขนาดคลื่น 25 เมตร วันที่ 6 กันยายน 2495 เวลา 7.00 - 7.30 น.

คนจีนอยู่ถึง 2,315,000 คน¹ และต่อมาในปี 2503 เมื่อมีการสำรวจสำมะโนประชากรทั่วประเทศอีกครั้ง ยังปรากฏว่ามีคนจีนต่างศาอาศัยอยู่ถึง 409,508 คน² แต่อย่างน้อยที่สุด การออกพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองปี 2493 และการกำหนดจำนวนคนเข้าเมืองในปี พ.ศ. 2495 และปีต่อ ๆ มา ก็ยังมีส่วนช่วยลดปัญหาการอพยพเข้าของคนจีนไม่ให้ล้นประเทศ หรือเป็นแหล่งเพาะเชื้อลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยได้บ้าง

2. การใช้มาตรการปราบปรามเพื่อความสงบสุขของประชาชน และเพื่อความมั่นคงของชาติ

ในบรรดามาตรการป้องกันการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์และสังคมนิยมในประเทศไทย การดำเนินการปราบปรามบุคคลที่จะก่อให้เกิดภัยต่อความสงบสุขของประชาชน และความมั่นคงของชาติ นับได้ว่าเป็นมาตรการที่รัฐบาลจอมพล ป. ได้ใช้อย่างกว้างมาก แต่ก็ไม่ค่อยมีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนนัก

อย่างไรก็ตาม แม้มาตรการปราบปรามของรัฐบาลจอมพล ป. จะไม่ค่อยมีกฎเกณฑ์ แต่รัฐบาลก็พยายามดำเนินอย่างมีเหตุผล กล่าวคือ กรณีใด ถ้าการเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามหรือฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์ดำเนินไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ รัฐบาลก็จะไม่เข้าไปขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ ให้เป็นที่กระทบกระเทือน ดังตัวอย่างเช่น การเคลื่อนไหวของ "คณะเยาวชนประชาธิปไตยแห่งประเทศไทย" ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าการเคลื่อนไหวหรือการกระทำใด ๆ เป็นไปเพื่อบ่อนทำลายความแตกแยก หรือปลุกฝังลัทธิการเมืองที่ขัดต่อกฎหมายและประเพณีการปกครองของบ้านเมือง รัฐบาลก็จะจำเป็นต้องปราบปรามจับกุมหรือตั้งบิตสถานที่ที่เห็นว่า

¹ คุโน C.P. Fitzgerald, The Third China (Vancouver : University of British Columbia, 1965), p. 39

² คุโน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การสำรวจสำมะโนประชากรประเทศ 2503 (พระนคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ม.ป.ป.), หน้า 18

เป็นแหล่งก่อเหตุอันตราย อาทิเช่น โรงเรียนจีนบางแห่ง และถ้ากรณีใดการเคลื่อนไหว มีความรุนแรงถึงขั้นจับอาวุธเพื่อล้มล้างรัฐบาล จอมพล ป. ก็จะต้องปราบปรามอย่างเด็ดขาด. ดังเช่นกรณีกบดวังหลวงของกลุ่มนายปรีดี พนมยงค์ ส่วนกรณีบุคคลที่มีพฤติกรรมส่อไปในทางสนับสนุนลัทธิคอมมิวนิสต์หรือสังคมนิยม แต่ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยากแก่การเอาโทษได้. รัฐบาลก็จะใช้วิธีหาทางจับกุมหรือหาทางกำจัดเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายแรงในภายหน้า สำหรับผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการนี้ ได้แก่ กลุ่มอัครวิญ ของ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ดังที่มีผลงานเด่น ๆ และเป็นที่ยกย่องขวัญกันอย่างมากมายแล้ว เช่น กรณี 4 อดีตรัฐมนตรีผู้สนับสนุนนายปรีดี พนมยงค์. ถูกฆาตกรรมบนถนนพหลโยธิน เขตบางเขน กรณีการหายสาบสูญของนายเตียง ศิริขันธ์ และการกวาดล้างจับกุมกลุ่มคณะเยาวชนประชาธิปไตยแนวใหม่ และพวกจีนคอมมิวนิสต์ครั้งใหญ่ทั่วพระนคร ในปี 2497¹

3. การดำเนินการร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศสืบข่าวการเคลื่อนไหวและต่อต้านคอมมิวนิสต์

โดยข้อเท็จจริง ประเทศเสรีนิยมทั่ว ๆ ไปมีความเห็นพ้องกันอย่างน้อยหนึ่งว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์ เป็นลัทธิที่ขัดแย้งและทำลายต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างรุนแรงในแง่ที่ว่า ไม่ให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพและอิสรภาพในทางการเมือง การดำเนินชีวิต การครอบครองทรัพย์สินส่วนตัว และการนับถือศาสนา. ดังเช่นที่ได้เห็นประเทศรัสเซียและจีนคอมมิวนิสต์ดำเนินอยู่เป็นตัวอย่าง และภัยเหตุนี้ จึงทำให้ประเทศเสรีนิยมต้องทำการรณรงค์ต่อต้านและปราบปรามการ แฉกแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์

แต่เนื่องจากการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์เป็นลักษณะสากล กล่าวคือ มีการติดต่อสัมพันธ์และการช่วยเหลือถึงกัน. ภัยนี้จึงทำให้รัฐบาลเสรีนิยมทั่ว ๆ ไปไม่สามารถจะติดตามการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ได้โดยลำพัง และภัยเหตุนี้รัฐบาลไทยจึง

¹ดูรายละเอียดใน หนังสือพิมพ์เช้า ฉบับวันที่ 15 มิถุนายน 2497

จำเป็นต้องร่วมมือกับรัฐบาลเสรีนิยมต่างประเทศทำการสืบสวนและติดตามข่าวการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์เพื่อผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน สำหรับประเทศที่ให้ความร่วมมืออันดีแก่รัฐบาลไทยได้แก่ ลาว สาธารณรัฐจีน ฟิลิปปินส์ และฮ่องกง แต่รัฐบาลเหล่านี้ก็ไม่ได้มีข้อตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด

การร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศดังกล่าวนี้นับได้ว่า ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ประเทศไทยอย่างมาก ทั้งนี้เพราะนอกจากรัฐบาลไทยจะได้อาวุธการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์รอบบ้านและที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยแล้ว ยังได้ช่วยให้รัฐบาลไทยสามารถเตรียมหาทางป้องกันไว้ก่อนล่วงหน้าได้อีกด้วย ดังตัวอย่างเช่นในปี 2492 การแจ้งข่าวของท้าวเถเถ ทำให้รัฐบาลไทยได้รู้ถึงการเคลื่อนไหวของพวกลาวอิสระนิยมคอมมิวนิสต์ในประเทศลาว¹ และในปี พ.ศ. 2494 - 2496 รัฐบาลไทยก็ได้รับข่าวจากรัฐบาลจีนคณะชาติ ฟิลิปปินส์ และฮ่องกง เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของจีนคอมมิวนิสต์ และคอมมิวนิสต์ไทยที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับประเทศไทยอีกมากมาย และโดยเฉพาะรัฐบาลจีนคณะชาติได้ให้การร่วมมือแก่รัฐบาลไทยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะรัฐบาลจีนคณะชาติเกรงว่าจีนคอมมิวนิสต์จะเข้าไปมีอิทธิพลในหมู่คนจีนในประเทศไทยทั้งหมด และอีกประการหนึ่งก็หวังจะเข้ามาสร้างอิทธิพลในหมู่คนจีนด้วย ดังนั้น จึงได้เสนอให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลไทยเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว²

¹ดูรายละเอียดใน เอกสารกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แฟ้ม 105 Le Laos, pivot ideal de la lutte contre le communisme dans le Sud-Est, Asiatique. ลงวันที่ 25 มีนาคม 2492

²ดูใน สลธ. แผนก บร.14/105 (สำเนา) หนังสือลับ-เฉพาะ-ควน ที่ ม. 56/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 5 มกราคม 2495 เรื่องรัฐบาลจีนคณะชาติขอแลกเปลี่ยนข้อความเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์กับรัฐบาลไทย หลวงชำนาญอักษร เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เวียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ในการรับข่าวการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์นั้น ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยจะทำการกลั่นกรองก่อน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการใส่ร้ายป้ายสี หรือเพื่อไม่ให้รัฐบาลไทยตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายใด. แต่การที่ใคร่ข่าวที่ได้รับมีข้อสงสัยหรือไม่มีหลักฐานพิสูจน์แน่ชัด เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลในต่างประเทศที่รับข่าวก็จะวินิจฉัยให้รัฐบาลไทยทราบตามข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา. ดังตัวอย่างเช่น กรณีเจ้าหน้าที่ทหารฟิลิปปินส์ ได้แจ้ง

แก่ทูตทหารไทยว่า รัฐบาลฟิลิปปินส์สืบได้ว่า คอมมิวนิสต์ไทยกำลังพยายามติดต่อกับคอมมิวนิสต์ในฟิลิปปินส์อยู่ และนอกจากนี้ ล่ายลับจากกองทัพอากาศอเมริกัน ก็ได้แจ้งว่ามีนักเรียนไทยในฟิลิปปินส์กำลังพยายามเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ในหมู่นักศึกษาไทยในฟิลิปปินส์ แต่จากการสืบสวนของนาวาเอกนิศย์ สุขุม ทูตฝ่ายทหารเรือในกรุงมะนิลาแจ้งว่า ไม่มีหลักฐานการติดต่อกันระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์ไทยกับพรรคคอมมิวนิสต์ฟิลิปปินส์ ส่วนทางด้าน การเคลื่อนไหวของนักเรียนไทยในฟิลิปปินส์ก็เช่นกัน เมื่อได้สำรวจแล้วก็แจ้งว่า มีนักเรียนไทยชื่อนายเฉลิม ปภาวสิทธิ์ เป็นลูกจีนเพียงคนเดียวในมหาวิทยาลัยแห่งนั้น¹ และอีกกรณีหนึ่งคือการเคลื่อนไหวของนายปรีดี พนมยงค์ในปี 2495 แหล่งข่าวลับได้ส่งข่าวที่ได้จากพรรคพวกของนายปรีดี ว่า นายปรีดีจะเป็นผู้บงการทวงคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยก่อนการกบฏในเดือนธันวาคม 2495 และจะมีทหารบกและทหารเรือเข้าร่วมอีกเป็นจำนวนมาก แต่จากการวิเคราะห์ของนายฉัตร ยงสุนทร กงสุลใหญ่ที่ฮ่องกงได้ลงความเห็นว่าเป็นข่าวไม่น่าเป็นจริง เพราะไม่เชื่อว่าคนใกล้ชิดและรู้แผนการของนายปรีดีจะนำข่าวเช่นนี้มาบอก² ฉะนั้น

¹ดูใน สลท. แผนก บร. 14/105 (สำเนา) หนังสือลับ-เฉพาะที่ จ.11002/2494 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2494 เรื่อง คอมมิวนิสต์ไทยพยายามติดต่อกับคอมมิวนิสต์ฟิลิปปินส์ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียน กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการรักษาการกลาง

²ดูใน สลท. แผนก บร. 14/105 (สำเนา) ลับเฉพาะ-ควมมาก ไปรษณีย์อากาศที่ น.294/2495 สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2495

จะเห็นได้ว่า การรับข่าวจากต่างประเทศนั้น รัฐบาลไทยได้กระทำอย่างระมัดระวังมาก

นอกจากการร่วมมือหาข่าวทั้งได้กล่าวมาแล้ว ต่อมาในเดือนธันวาคม 2496 รัฐบาลไทยก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาช่วยเหลือประเทศใกล้เคียงต่อสู้และป้องกันคอมมิวนิสต์ขึ้น ทั้งนี้เพราะรัฐบาลไทยเชื่อว่าในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะต้องเป็นเขตที่พวกคอมมิวนิสต์ต่าง ๆ จะเข้าแทรกแซงและคุกคามแน่ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกัน รัฐบาลไทยจึงเห็นควรตั้งคณะกรรมการขึ้นช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านต่อต้าน

คอมมิวนิสต์ คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย¹

1. พล.ต.พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครราชสีมาประพันธ์	เป็น	ประธานกรรมการ
2. พล.อ.อ.ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี	"	กรรมการ
3. พล.ร.อ.หลวง ยุทธศาสตร์โกศล	"	"
4. พล.ต.อ.เฒ่า ศรียานนท์	"	"
5. พล.อ.เกษ เกษประดิษฐ์	"	"
6. พล.อ.สถิตย์ ชนะวิรัช	"	"
7. พล.ท.ประยูร ภมรมนตรี	"	"
8. พล.ต. ม.ล.ชาม ภูษธร	"	"

4. การใช้สงครามจิตวิทยาต่อต้านคอมมิวนิสต์

สงครามจิตวิทยาเป็นการต่อสู้ในรูปแบบหนึ่ง และได้เคยถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1² และต่อมายุทธวิธีนี้ก็ได้รับการพัฒนามาใช้กับ

¹ สลธ. แผนก บร. 20/105 เรื่องให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ หนังสือที่ นว.267/2496 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2496 หลวงชำนาญอักษร เลขาธิการรัฐมนตรี

² คุรายละเอียดยความหมาย ประเภท วิธีการของการทำสงครามจิตวิทยา ใน พื.เอ็ม.ลายบาร์เกอร์, สงครามจิตวิทยา, ประเวศ ศรีพิพัฒน์ แปล

การต่อสู้ทางลัทธิการเมืองระหว่างลัทธิเสรีนิยมกับลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างกว้างขวาง สำหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศเสรีนิยมที่ดำเนินสงครามจิตวิทยาต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ก้าวหน้าก่อนประเทศเสรีนิยมอื่น ๆ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ซึ่งต่อมาประเทศไทยก็ยังได้ศึกษาหลักการและวิธีการบางอย่างมาประยุกต์ใช้ในการให้เหมาะสมกับประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากหนังสือแนะนำการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ของหลวงภัทรวาทิ อัครราชทูตไทยประจำกรุงมะนิลาในเดือนมิถุนายน 2493 ที่เสนอให้กรมโฆษณาการดำเนินการชักชวนประชาชนให้เกลียดกลัวคอมมิวนิสต์ โดยให้เห็นการโฆษณาเรื่องเสรีภาพและกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งประเทศฟิลิปปินส์นิยมใช้ และก็เห็นว่าเหมาะสมกับสังคมไทย เพราะคนไทยและชาวนาไทยส่วนใหญ่เป็นผู้รักทรัพย์สินและที่ดินของตนเอง¹

ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2493 กรมโฆษณาการก็เริ่มนำวิธีการนี้มาใช้ โดยพยายามโฆษณาชักชวนให้ประชาชนไทยเห็นถึงความเลวร้าย และความไม่เหมาะสมของลัทธิคอมมิวนิสต์กับสังคมไทย และนอกจากนี้ก็พยายามกระตุ้นให้ประชาชนมีความรักระบบประชาธิปไตย ชชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สำหรับวิธีการชักชวนให้ประชาชนเห็นจริงนั้น กรมโฆษณาการได้หยิบยกเอา ระบบประชาธิปไตยและระบบคอมมิวนิสต์มาเปรียบเทียบกัน โดยชี้ว่าระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ชอบด้วยหลักทฤษฎีและหลักปฏิบัติ และยังมี ความนุ่มนวลเข้ากับหลักพุทธศาสนาได้ก็ ส่วนลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นลัทธิที่ขัดต่อระบบประชาธิปไตย ชชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญไทย นอกจากนี้ก็เปรียบเทียบรายละเอียดต่าง ๆ โดยเน้นด้านเสรีภาพ ทรัพย์สินเอกชน และสถาบันชาติ ศาสนา พระ

¹ สลท. แผนก บร.19/105 (สำเนา) ลับ-ถาวร ไปรษณีย์อากาศ ที่ ก.604/2493 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2493 เรื่อง การศึกษาสืบสวนเกี่ยวกับการรณรงค์ต่อต้านและป้องกันคอมมิวนิสต์ หลวงภัทรวาทิ อัครราชทูตไทยประจำกรุงมะนิลา. เรียบเรียงมติว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

มหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของไทย¹ ส่วนวิธีการโน้มน้าวโดยไม่ให้ประชาชนเห็นว่า เป็นการโฆษณาชวนเชื่อตามคำเตือนของหลวงภัทรวาทินั้น² กรมโฆษณาการได้ใช้หลักกลาตามสูตรของพุทธศาสนาที่สอนให้คนเชื่อด้วยเหตุผล³ มาเป็นข้อวิเคราะห์การโฆษณา และต่อมาในเดือนสิงหาคม 2493 กรมโฆษณาการก็ได้ออกข่าวโฆษณาให้ประชาชนเห็นดีกว่า ประเทศต่าง ๆ ก็ยังทำการต่อต้านคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้โดยยกตัวอย่าง

ประเทศฟิลิปปินส์ และนำคำปราศรัยของนายไมรอน โทเวน เอกอัครราชทูตอเมริกันประจำกรุงมะนิลา ที่พูดชักชวนให้ประเทศเสรีนิยมร่วมกันต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เพื่อรักษาระบบประชาธิปไตยมาโฆษณา⁴

ต่อมาในปี 2495 เมื่อพวกคอมมิวนิสต์ทั้งภายนอกและภายในประเทศพยายามก่อความสงบมากขึ้น โดยการชักชวนให้ประชาชนไทยเข้าร่วมในแผนการลัทธิสังคมนิยม กรมโฆษณาการก็ได้ทำการตอบโต้ด้วยการแถลงให้ประชาชนไทยทราบข้อเท็จจริงว่าการอ้าง "สังคมนิยม" คือวิธีการโฆษณาชวนเชื่อแบบใหม่ของคอมมิวนิสต์ที่พยายามอำพรางการคุกคามอันเป็นวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของคอมมิวนิสต์เอง และนอกจากนี้ก็ได้ชี้ให้เห็นถึงเล่ห์และพฤติกรรมต่าง ๆ ของคอมมิวนิสต์ที่ไถ่กระทำไป โดยชี้กับหลักสังคมนิยมทุกประการ⁵

¹ สลช. แผนก บร.19/105 กรมโฆษณาการ "ไทยกับคอมมิวนิสต์" บรรยายทางวิทยุ ๗ วันที่ 30 กรกฎาคม 2493

² สลช. แผนก บร.19/105 (สำเนา) ลับ-ควน ไปรษณีย์อากาศ ที่ ค.604// 2493 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2493

³ กุหลาบ "กาลามสูตร" ในคณะกรรมการนิสิตมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระพุทธเจ้าสอนอะไร (กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2519), หน้า 3 - 5

⁴ กุใน สลช. แผนก บร.19/105 โฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงภาคข่าวต่างประเทศ "ฟิลิปปินส์ตั้งสันนิบาตต่อต้านคอมมิวนิสต์" ออกเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2493

⁵ กุใน สลช. แผนก บร.14/105 ภาคความรู้การประชุมสังคมนิยมที่ปักกิ่งของกรมประชาสัมพันธ์บรรยาย วันที่ 16 ตุลาคม 2495

การที่รัฐบาลไทยใช้สงครามจิตวิทยาต่อต้านคอมมิวนิสต์ เช่นเดียวกับประเทศเสรีนิยมอื่น ๆ เพราะตามหลักการของการทำสงครามจิตวิทยานั้นถือว่า การโฆษณาชักชวนให้ประชาชนเกลียดชังคอมมิวนิสต์อยู่เนื่อง ๆ คือ หนทางของความสำเร็จ เพราะเชื่อกันว่าการปลุกฝังความเกลียดชังในจิตใจคน จะมีส่วนทำให้ความรู้สึกนึกคิดของคนเปลี่ยนไปได้ไม่มากก็น้อย และด้วยเหตุนี้ การดำเนินนโยบายทางการสงครามจิตวิทยาจึงได้รับการสนับสนุนมาจนทุกวันนี้

5. การใช้ข้าราชการดำเนินการต่อต้านคอมมิวนิสต์

เนื่องจากข้าราชการเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการบริหารงานแผ่นดิน และอยู่ในใกล้ชิดประชาชน ฉะนั้น การกระทำใด ๆ ของข้าราชการจึงมีผลต่อความมั่นคงและความก้าวหน้าของชาติเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจอมพล ป. จึงให้ความสำคัญต่อข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและต่อต้านคอมมิวนิสต์

สิ่งแรกที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อข้าราชการก็คือ ทำการสอดส่องดูแลและหาทางกำจัดข้าราชการที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยสั่งให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทำการสำรวจและติดตามพฤติกรรมของข้าราชการในสังกัดนั้น ๆ ถ้าพบว่าผู้ใดเป็นคอมมิวนิสต์ และมีตำแหน่ง เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติก็ให้กระทรวงทบวงกรมนั้นจัดการโยกย้ายไปทำงานในตำแหน่งที่ไม่เป็นภัย ส่วนข้าราชการผู้ใดไม่มีตำแหน่งสำคัญอะไรก็ให้ปลดออกจากราชการ¹ ดังเช่นกรณีสั่งปลดนายอารี ภิรมย์ ข้าราชการตำแหน่งล่ามภาษาจีน ประจำกองต่างประเทศ กรมโฆษณาการ ซึ่งทางรัฐบาลสืบได้ว่าเป็นคอมมิวนิสต์ และได้ให้การสนับสนุนพรรคคอมมิวนิสต์จีนมานาน² ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2493 ก็ได้ออกหนังสือเวียนให้ข้าราชการ

¹ดูใน หนังสือที่ 1634/2491 กระทรวงกลาโหม ลงวันที่ 21 กันยายน 2491 อ้างใน ชานินทร์ กรัยวิเชียร, การใช้กฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์, หน้า 237

²ดูใน สดธ. แผนก บร.7/105 (สำเนา) หนังสือ ลับ-เฉพาะ-ถาวร ที่ 6430/2494 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 26 มีนาคม 2494 และ (สำเนา) หนังสือลับ ถาวรมากที่ น.2380/2494 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2494

ช่วยกันระงับภัยจากคอมมิวนิสต์ และให้สำนึกในความสัมพันธ์ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ก็ได้ขอร้องให้ข้าราชการเอาใจใส่ดูแลความทุกข์สุขของประชาชน และช่วยกันแก้จัดการฉ้อราษฎร์บังหลวง¹ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพวกคอมมิวนิสต์และผู้สนับสนุนสันติภาพในประเทศไทยทำการเคลื่อนไหวอย่างแพร่หลาย รัฐบาลก็ยิ่งมีนโยบายที่จะให้ข้าราชการ เลิกกดขี่ประชาชนมากขึ้น² ทั้งนี้เพราะรัฐบาลไม่ต้องการให้พวกคอมมิวนิสต์ควยโอกาสปลุกปั่นประชาชนให้เกิดความไม่สงบ และนอกจากนี้ ก็ได้ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ออกคำสั่งห้ามข้าราชการทำการติดต่อกับบุคคลในสังกัดชาติคอมมิวนิสต์ ยกเว้นเฉพาะเป็นราชการตามพิธีทูต³ ต่อมาในปี 2496 สถาปองกันราชอาณาจักรก็ให้รัฐบาลพยายามกำชับให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย ควบคุมดูแลข้าราชการให้เอาใจใส่ต่อความทุกข์สุขของประชาชนต่อไป ทั้งนี้เพราะเชื่อว่า วิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกต้อง เพราะถ้าประชาชนมีความสงบสุข ปัญหาการยุบปลุกปั่นจากฝ่ายคอมมิวนิสต์อาจจะไม่เกิดขึ้นหรือลดน้อยลง⁴ ถัดมาในปี 2497 เมื่อภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ได้แพร่ขยายเข้า

¹ ฎในหนังสือเวียนที่ น.ว.30/2493 สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2493 อ้างใน ธานีทร ทรัพย์วิเชียร, การใช้กฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์, หน้า 237-238

² ฎใน สลช. แผนก บร.14/105 (สำเนา) หนังสือความมากที่ น.ว.16/2494 สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2494 เรียบเรียงกระทรวงทบวงกรม จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี

³ ฎใน สลช. แผนก บร.6.7 (สำเนา) หนังสือฉบับที่ น.ว.301/2495 กรมราชเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2495 หลวงชำนาญอักษร เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบเรียงกระทรวงทบวงกรม

⁴ สลช. แผนก บร.8/105 หนังสือฉบับ เฉพาะ-ความมาก ที่ น.ว.174/2496 กรมราชเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2496 หลวงชำนาญอักษร เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบเรียงกระทรวงทบวงกรม

สู่ประเทศเวียดนามใกล้เคียงประเทศไทยมากขึ้น รัฐบาลไทยก็เริ่มเปลี่ยนแปลงนโยบายต่อพวกข้าราชการแบบใหม่ กล่าวคือ แทนที่จะเป็นเพียงการขอร้องให้ข้าราชการร่วมมือกับรัฐบาลต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างที่เคยปฏิบัติมา รัฐบาลได้เปลี่ยนเป็นการจัดอบรมด้านสงครามจิตวิทยาให้แก่บรรดาข้าราชการ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ข้าราชการทั้งหมดได้รู้ถึงความเลวร้ายของลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ซัดค่อระบบการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี และพุทธศาสนา และนอกจากนี้ก็เพื่อให้รู้จักวิธีการแทรกซึมของกลุ่มนิสิต และช่วยกันหาทางป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ที่กำลังดำเนินการคุกคามรัฐบาลและความมั่นคงของชาติ¹

การดำเนินมาตรการดังกล่าวนี้ แม้รัฐบาลจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในแง่ที่ให้ข้าราชการเลิกถกซึมเหิงราษฎร และเลิกการฉ้อราษฎร์บังหลวง แต่สำหรับด้านการป้องกันลัทธิคอมมิวนิสต์แทรกซึมในวงราชการ นับได้ว่าการจัดอบรมก็ดี การขอร้องให้ข้าราชการสอดส่องดูแลข้าราชการด้วยกันก็ดี มีส่วนทำให้ลัทธิคอมมิวนิสต์แพร่ในวงราชการลำบาก และนอกจากนี้ การขอร้องให้ข้าราชการดูแลความทุกข์สุขของราษฎรและสอดส่องดูแลประชาชนที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อชาติ ก็มีส่วนช่วยรัฐบาลลดปัญหาการเคลื่อนไหวและแทรกซึมของกลุ่มนิสิตได้บ้าง

6. การจัดตั้งคณะกรรมการและหน่วยงานต่อต้านคอมมิวนิสต์

โดยหลักสำคัญ รัฐบาลจะต้องยึดถือความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และความมาสุกของราษฎร ตลอดจนความก้าวหน้าของประเทศชาติ แต่เนื่องจากลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นภัยต่อสิ่งที่รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบดังกล่าว ดังนั้น การจัดตั้งกลไกหรือหน่วยงานเพื่อป้องกันลัทธิคอมมิวนิสต์ หรือความไม่สงบใด ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เท่าที่ปรากฏนับตั้งแต่ภายหลังการ

¹ ฎุบายละเอียดใน สลช. แผนก มร.8/105 (สำเนา) หนังสือลับ-คิวณ ที่ น.ว. 180/2497 กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2497 เรียบเรียงกระทรวงมหาดไทย

เปลี่ยนแปลงการปกครอง หน่วยงานที่สำคัญและรับผิดชอบต่อการวางแผนป้องกันความไม่สงบ ได้แก่ สภากองกันราชอาณาจักร แต่สภานี้ก็ไม่ได้มีความรับผิดชอบในด้านการป้องกันคอมมิวนิสต์โดยตรง จนกระทั่งต่อมา เมื่อจอมพล ป. ได้กลับคืนสู่อำนาจเป็นครั้งที่สอง การจัดตั้งหน่วยงานและคณะกรรมการ เพื่อป้องกันการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์โดยตรงก็เริ่มปรากฏขึ้น เช่น "คณะกรรมการรักษาการณ์กลาง" "คณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน" "กรมประมวลราชการแผ่นดิน" "กองตำรวจรักษาชายแดน" และ "กองอาสารักษาดินแดน"

การจัดตั้งคณะกรรมการและหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ แม้จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อต่อต้านคอมมิวนิสต์และป้องกันความมั่นคงของชาติเหมือนกัน แต่ในด้านการบริหารงานและหน้าที่ในการปฏิบัติงานก็มีข้อแตกต่างกันไปตามระดับและเขตรับผิดชอบ ดังพอจำแนกได้ดังนี้

ก. หน่วยงานระดับผู้บริหารสูงสุดในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการต่อต้านและปราบปรามคอมมิวนิสต์ ได้แก่ "คณะกรรมการรักษาการณ์กลาง" ซึ่งมีจอมพล ป. นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หน่วยงานระดับนี้แม้จะมีขอบเขตรับผิดชอบกว้างขวาง แต่ก็เน้นเฉพาะเรื่องการต่อต้านคอมมิวนิสต์ อาทิเช่น การสั่งระงับหรือสั่งปิดหนังสือต่าง ๆ ที่เป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาชนและความมั่นคงปลอดภัยของชาติ¹ และทำการสืบสวนและตัดสินใจเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์² นอกจากนี้ก็พิจารณาแผนการต่าง ๆ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ดูใน สลธ. แผนก บร.13/105. (สำเนา) หนังสือลับ-เฉพาะ-ความมาก ที่ ม.9962/2491 กองอำนวยการคณะกรรมการรักษาการณ์กลาง ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2491 นายกรัฐมนตรี เวียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

²ดูใน สลธ. แผนก บร.14/105 "คำสั่งการฉบับที่ 4" กองอำนวยการรักษาการณ์กลาง ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2491

ในการต่อต้านคอมมิวนิสต์¹

ข. หน่วยงานปฏิบัติการต่อต้านคอมมิวนิสต์ระดับสูงได้แก่ "คณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน" และ "กรมประมวลราชการแผ่นดิน" หน่วยงานทั้ง 2 นี้จัดอยู่ในระดับรองจากหน่วยงานแรกโดยมีหน้าที่สำคัญคือ ทำการฝึกอบรมข้าราชการและประชาชนให้เข้าใจกลวิธีของคอมมิวนิสต์ และนอกจากนี้ก็คอยจัดทำแผนปราบปรามคอมมิวนิสต์เสนอต่อ "คณะกรรมการรักษาการณกลาง" หรือคณะรัฐมนตรี ดังตัวอย่างเช่นในปี 2494 พล.อ.ผิน ชุณหะวัณ ประธานคณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชนได้เสนอแผนปราบปรามคอมมิวนิสต์ประเภทสมองของ พ.ท.ชาย ไชยกาล ต่อคณะกรรมการรักษาการณกลาง² และต่อมาในปี 2496 ก็ได้ดำเนินการฝึกอบรมข้าราชการและประชาชนเพื่อช่วยในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยมีอเมริกาได้ให้การสนับสนุน³ ส่วนด้าน "กรมประมวลราชการแผ่นดิน" นั้น ในปี 2497 ก็ได้จัดการอบรมให้แก่ผู้แทนของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้รู้และเข้าใจสงครามจิตวิทยาเพื่อประโยชน์ในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์⁴

ก. หน่วยปฏิบัติการป้องกันความสงบสุขของประชาชนและความมั่นคงปลอดภัย

¹คูใน สลธ. แผนก บร.19/105 (สำเนา) หนังสือลับ-เฉพาะ-ความมาก ที่ 47/2494 สำนักงานคณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน ลงวันที่ 26 กันยายน 2494 พล.อ.ผิน ชุณหะวัณ เรียงเสนาธิการกลาโหม

²เรื่องเดียวกัน

³คูใน สลธ. แผนก บร.19/105 เรื่องรายงานการปฏิบัติการต่อต้านของอนุกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน แนบในหนังสือที่ จ.13993/2496 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 19 กันยายน 2496

⁴คูใน สลธ. แผนก บร.6.2 (สำเนา) หนังสือลับ-ความ ที่ น.ว.180/2497 กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2497

ของชาติ ได้แก่ "กองตำรวจรักษาชายแดน"¹ และ "กองอาสารักษาดินแดน"² สำหรับหน่วยงานแรกจัดตั้งด้วยความช่วยเหลือของอเมริกา³ ซึ่งทำหน้าที่คล้ายทหาร เพราะรับผิดชอบกับชายแดนไทย แต่งานสำคัญของกองตำรวจรักษาชายแดนคือ เข้าไปทำงานใกล้ชิดกับชาวบ้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกชาวเขาที่อยู่ในเขตห่างไกล สำหรับจุดมุ่งหมายของการดำเนินในระยะแรกนั้น นอกจากจะช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านเพื่อให้จงรักภักดีต่อรัฐบาลแล้ว ยังได้ทำการสืบข่าวและกิจกรรมการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ในเขตนั้น ๆ ด้วย⁴ ส่วน "กองอาสารักษาดินแดน" ได้รับจัดตั้งก็เพื่อจะให้ช่วยแบ่งเบาภาระและร่วมมือกับตำรวจตามท้องที่ชนบทต่าง ๆ ป้องกันและปราบปรามฝ่ายตรงข้ามสำหรับหน่วยนี้แม้จะเป็นเพียงพวกอาสาสมัคร แต่ก็ได้รับการฝึกอบรมอย่างทหารและตำรวจ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลเห็นว่าพวกอาสาสมัครก็ทำหน้าที่ป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อชาติเช่นกัน⁵ ต่อมารัฐบาลสมัยหลัง ๆ เห็นประโยชน์ ก็ได้ให้การสนับสนุนต่อมาจนทุกวันนี้

7. การไต่พระราชบัญญัติการพิมพ์

การออกพระราชบัญญัติการพิมพ์ต่ออำนาจเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์เริ่มใช้

¹ดูใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 44, หน้า 1539

²กองนี้จัดตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ 2497 ดูใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 11 วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2497, หน้า 486 และใน "พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. 2497" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 14 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2497, หน้า 285

³Tanham, Trial in Thailand, p. 79

⁴Ibid.

⁵ดูรายละเอียดใน "พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. 2497", หน้า

ตั้งแต่ปี 2470 ต่อมาก็ได้มีการปรับปรุงและจัดวางขึ้นมาอีกหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติ
สมุด เอกสาร และหนังสือพิมพ์แก้ไข พ.ศ. 2475 พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2476
พระราชบัญญัติการพิมพ์แก้ไข พ.ศ. 2480 พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2481 และพระ
ราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 แต่พระราชบัญญัติเหล่านี้ไม่ค่อยปรากฏว่าได้ใช้อย่างแพร่
หลาย และนอกจากนี้ รัฐบาลสมัยก่อน ๆ ก็ไม่ค่อยเข้มงวดหรือทำการลงโทษอย่างรุนแรง
ใด ๆ ทั้งที่บางข่าวอาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ดังตัวอย่างเช่นในปี 2475
พระยามโนปกรณ ๖ จะให้ลงโทษหนังสือพิมพ์ "สัจจ" ที่ลงข่าวเป็นผลเสียต่อชาติ แต่ที่
ประชุมคณะรัฐมนตรีกลับเห็นว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ก็ให้ควบคุมไม่ให้ลงข่าวที่รุนแรงต่อไปอีก¹
และต่อมาปี 2476 พระยาปริชานฤเบศได้เสนอให้ฟ้องหนังสือพิมพ์ศรีกรุงที่ลงข่าวเรื่อง
"คนมีคณจน" ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอ่านแล้วก็เห็นว่ามิใช่ข้อความร้ายหลายประการ แต่
ปรากฏว่าไม่ได้เอาโทษ เพราะเห็นว่าเรื่องนี้ล่วงเลยมาแล้ว เพียงแต่ขอให้กระทรวง
มหาดไทยไปคัดค้านและทำทัณฑ์บนไว้เท่านั้น²

สาเหตุสำคัญที่รัฐบาลสมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่ดำเนินการรุนแรงต่อ
หนังสือพิมพ์ก็เนื่องจากว่า รัฐบาลในสมัยนั้นยังไม่ได้เผชิญกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์ถึง
ขั้นรุนแรง ดังนั้น จึงไม่คิดที่จะป้องกันแทรกแซงของพวกคอมมิวนิสต์ในค่านเอกสารและ
สิ่งพิมพ์อย่างเข้มงวด และนอกจากนี้ปัญหาเรื่องเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475 และปัญหาที่รัฐบาลหวาดกลัวการครหาเกี่ยวกับการควบคุม
หนังสือพิมพ์มากเกินไป ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่หนังสือพิมพ์ได้รับประโยชน์ ดังจะเห็นได้จาก
ตัวอย่างที่สำคัญคือในปี 2480 นายสงวน ตุลารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน ฯ จังหวัดปราจีนบุรี
ได้ถือเอาบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพของบุคคลในด้านกรโฆษณา ความคิด และความเห็น

¹ดูใน สลช. รายงานการประชุมคณะกรรมการราษฎร (วันที่ 29 กันยายน
2475) เรื่องหนังสือพิมพ์ "สัจจ"

²ดูใน สลช. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 2/2476 (วันที่ 29 ธันวาคม
ค.ศ. 2476) เรื่องหนังสือพิมพ์ศรีกรุงลงข่าวจ่าหน้าว่า "คนมีคณจน"

อย่างสมบูรณ์ที่ระบุไว้ในมาตรา 14 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475
 เสนอให้รัฐบาลพระยาพหลฯ แก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2476 ให้มีการส่งเสริม
 เสรีภาพอย่างแท้จริง ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก็รับให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา¹ และ
 เมื่อเรื่องถึง พ.ศ.อ.หลวงอดุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็ยื่นข้อเสนอ²
 แต่ก็เห็นว่า "จะปล่อยให้เสรีภาพที่เดิวยังไม่ได้ เพราะยังใหม่ต่อระบบประชาธิปไตย
 เกรงจะเลยขอบเขตไปกระทบกระเทือนรัฐบาลต่างประเทศที่มีสัมพันธไมตรี"³ จากความ
 คิดนี้จะเห็นได้ว่า รัฐบาลยัดจะสนับสนุนเสรีภาพแก่นั่งสื่อพิมพ์ แต่ด้วยความหวาดหวั่นต่อ
 ความไม่รับผิดชอบบางประการของหนังสือพิมพ์ที่อาจเป็นภัยต่อรัฐบาลและประเทศชาติ จึง
 ไม่อาจจะให้เสรีภาพอย่างสมบูรณ์ได้ ดังนั้น ต่อมาเมื่อนายเทพ โชติพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนฯ
 จังหวัดสุพรรณ เสนอให้รัฐบาลแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2476 มาตรา 24 ที่ห้าม
 ลงข่าวเกี่ยวกับการทหาร พ.ศ.อ.หลวงอดุล จึงได้กล่าวว่า "ถ้าแก้ไขมาตรา 24 แล้ว ...
 หนังสือพิมพ์ก็พูดคุชมได้ โดยเฉพาะกิจการทหาร ถ้าไม่รู้เรื่องเอาไปพูดคุชมคงจะไม่เหมาะ
 จึงไม่ควรรับหลักการ ..."⁴ ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก็เห็นชอบด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพระราชบัญญัติการพิมพ์ปี 2481 ออกมา กฎหมายใหม่นี้
 ก็ได้ให้เสรีภาพและลดการควบคุมหนังสือพิมพ์มากกว่าฉบับก่อน ๆ เหตุผลสำคัญก็คือ รัฐบาล

¹ สลธ. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 8/2480 (ครั้งที่ 2) (วันที่ 14 มกราคม 2480) เรื่องพระราชบัญญัติการพิมพ์ แก้ไขเพิ่มเติมของผู้แทนฯ จังหวัดปราจีนบุรี

² สลธ. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 20/2481 (วันที่ 8 สิงหาคม 2481) เรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2476

³ เรียงเดียวกัน

⁴ สลธ. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 10/2480 (สมัยที่ 2) (วันที่ 21 มกราคม 2480) เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม

ต้องการจะ "ส่งเสริมเสถียรภาพในการโยกเอาให้เหมาะสมกับกาลสมัยยิ่งขึ้น"¹ และต่อมาในปี 2482 จอมพล ป. ผู้นำรัฐบาลต่อจากพระยาพหลฯ ก็มักจะยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ ทั้งนี้เพราะเห็นว่า

(พระราชบัญญัติการพิมพ์) มีไว้ก็ควบคุมไม่ได้จริงจิ่ง และให้คนนำรัฐบาลเปล่า ๆ เมื่อพวกนักหนังสือพิมพ์อยากมีเสรีภาพก็ปล่อยให้เขา. คอไปเราก็ควบคุมไปทางกฎหมายอาญาและปล่อยให้หมกมุ่นหาชนควบคุมเอง หากก็ใดก็. หากชั่วโคจร... และอีกประการหนึ่งถ้าไปกวาดจับ (เช่นเซอร์) หนังสือพิมพ์หนัก ก็เกรงจะแพะฆาตไปทางไม้ตี ทำให้รัฐบาลเสีย²

แต่เนื่องจากเสรีภาพของหนังสือพิมพ์คงมีกฎหมายรับรอง และอีกประการหนึ่ง จอมพล ป. ก็เห็นว่า "หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับชื่อเสียงของชาติ"³ ดังนั้น ต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2483 จอมพล ป. จึงสั่งให้กระทรวงมหาดไทยจัดร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ที่ให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์มากยิ่งขึ้น ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2483 เมื่อร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์สำเร็จ พ.ศ.อ. หลวงอดุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลงต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่า "ถ้าพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่นี้ประกาศใช้แล้ว โรงพิมพ์ต่าง ๆ ที่ถูกปิด โดยพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับเดิมก็เป็นอันเปิดหมด"⁴ แต่ต่อมาในปี 2484 เหตุการณ์ทางการเมืองได้ผันผวนไปเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 กำลังแพร่ขยายสู่ประเทศไทย สถานการณ์ที่คับขัน

¹ สลข. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 39/2481 (วันที่ 4 พฤศจิกายน 2481) เรื่องร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2481

² สลข. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 8/2482 (วันที่ 29 พฤษภาคม 2482) เรื่องร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์

³ สลข. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 6/2483 (วันที่ 7 พฤษภาคม 2483) เรื่องร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์

⁴ สลข. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 36/2483 (วันที่ 13 พฤศจิกายน 2483) เรื่องพระราชบัญญัติการพิมพ์

เช่นนี้ทำให้พระราชบัญญัติการพิมพ์ที่ประกาศใช้ในปี 2484 ก่อนข้างมีลักษณะเข้มงวด เพราะให้อำนาจต่อรัฐมนตรีมหาดไทย และอธิบดีกรมตำรวจมาก¹ แต่อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และอำนาจที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็เป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลในสมัยหลัง ๆ อย่างมาก ที่จะใช้สกัดกั้นเอกราชหรือสิ่งพิมพ์ของคอมมิวนิสต์ และที่เป็นภัยต่อชาติ ไม่ให้เข้ามาแพร่หลายในประเทศไทย

การใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ต่อต้านเอกสารและสิ่งพิมพ์ของคอมมิวนิสต์ได้ใช้อย่างแพร่หลายมาก นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 — 2498 ทั้งนี้เพราะในระยะนี้การคุกคามและการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ขยายเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจึงทำเป็นคองโซพระราชบัญญัติการพิมพ์ช่วยในการสกัดกั้นสิ่งพิมพ์ของคอมมิวนิสต์ และที่เห็นว่าจะเป็นภัยต่อประเทศชาติ ดังตัวอย่างเช่น ในเดือนกุมภาพันธ์ 2495 พ.ศ.อ. เฒ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจอาศัยความตามมาตรา 8 และ 9 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2494 สั่งห้ามนำเข้าและให้ยึดหนังสือจีนที่โฆษณาภาพและข้อความที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมของประชาชน 6 ฉบับ² และในเดือนมิถุนายน 2495 ได้สั่งห้ามนำเข้า ห้ามขายหรือแจก และให้ยึดหนังสือภาษาอังกฤษและภาษาจีนของรัสเซียอีก 107 เล่ม³ และในเดือนตุลาคม 2495 ก็ได้สั่งห้ามนำเข้า ห้ามขาย และให้ยึดสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการปฏิวัติในเมืองจีนอีก 4 เล่ม คือ "On Practice, China's

¹ดูรายละเอียดใน "พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 58 ตอนที่ 69 วันที่ 30 กันยายน 2484

²ดูใน "เรื่องห้ามการสั่งหรือนำสิ่งพิมพ์เข้ามาในพระราชอาณาจักร" และ "เรื่องสั่งห้ามการขายหรือแจกและให้ยึดสิ่งพิมพ์" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 11 วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2495 หน้า 463 — 465

³ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่ม 69 ตอนที่ 42 วันที่ 2 กรกฎาคม 2495 หน้า 5 — 12 (ประกาศผนวก ๗)

Revolutionary Wars, The Marriage Law of the People's Republic of China, Rhymes of Li Yu-Tsai and Other Stories¹ และในปี

ค่อ ๆ มากได้สิ่งห้ามเข้า ห้ามขาย และให้ยึดเอกสารสิ่งพิมพ์ของคอมมิวนิสต์อีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นก็ยังได้ห้ามหนังสือที่อธิบายการตรวจเห็นว่าบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือประนามใส่ร้ายประเทศไทยด้วย ดังเช่นในปี 2498 ดังห้ามหนังสือเรื่อง Tigerland and South Sea² และเรื่อง Disaster Strikes The Tachens³

อย่างไรก็ตาม แม้การสกัดกั้นเอกสารหรือสิ่งพิมพ์จากภายนอกประเทศจะประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก แต่สำหรับการเคลื่อนไหวของบรรดาสิ่งพิมพ์ที่สนับสนุนคอมมิวนิสต์ภายในประเทศ รัฐบาลไทยยังไม่อาจสกัดกั้นให้หมดสิ้นได้ทีเดียว ทั้งที่ได้พยายามอย่างหนัก เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถใช้อำนาจในกฎหมายการพิมพ์บังคับได้⁴ และนอกจากนี้ ในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทยปี 2492 ก็ยังให้เสรีภาพแก่การพิมพ์ด้วยว่า

การปิดโรงพิมพ์หรือห้ามทำการพิมพ์เพื่อบั่นรอนเสรีภาพตามมาตรฐานนี้จะกระทำมิได้ การให้เสนอเรื่องหรือข้อความในหนังสือพิมพ์ไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจกองโฆษณา จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างที่ประเทศอยู่ในภาวะการรบหรือการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระ

¹ดูใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 69 วันที่ 7 ตุลาคม 2475 หน้า

3570

²ประกาศกรมตำรวจที่ 1/2498 "ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 27 วันที่ 12 เมษายน 2498, หน้า 817 - 1315

³ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 44 หน้า 1314 - 1315

⁴สสร. แผนก บร.13/105 (สำเนา) หนังสือฉบับที่ 2893/2493 กรมตำรวจ ลงวันที่ 27 มีนาคม 2493 เรื่องการปฏิบัติต่อหนังสือพิมพ์ฝ่ายคอมมิวนิสต์ พล.ต.ท.หลวงชาติตระการโกศล อธิบดีกรมตำรวจ เวียนเลขชาติการคณะรัฐมนตรี

ช่วงเวลาที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก¹

ฉะนั้น จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่กล้าทำรุนแรง เพราะกลัวหนังสือพิมพ์จะชกเหตุผลคือผู้
การสั่งเลิกการพิมพ์ว่าเป็นการวิกรอนเสรีภาพ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลก็ไม่แสดงความพยายาม
ที่จะหามาครการป้องกันและปราบปรามหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนคอมมิวนิสต์ ถึงแม้จะเห็นได้จาก
ในปี 2494 รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ดำเนินการปราบปรามหนังสือพิมพ์ที่เป็น
กระบอกเสียงของคอมมิวนิสต์ และฝ่ายตรงข้ามชั้นสูงคนหนึ่ง ประกอบด้วย

1. รองนายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
2. อธิบดีกรมตำรวจ	เป็นรองประธานกรรมการ
3. เจ้ากรมพระธรรมนูญ	เป็นกรรมการ
4. อธิบดีกรมโฆษณาการ	"
5. รองอธิบดีกรมตำรวจ	"
6. พันเอกขุนอุดมสรยุทธ	"
7. หัวหน้าแผนกข่าว กรมเสนาธิการกลาโหม	เป็นกรรมการและเลขานุการ ²

และต่อมาในปี 2495 เมื่อมีพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์บังคับใช้ กฎหมายนี้ก็มีส่วนช่วยลดปัญหา
ทางการเคลื่อนไหวทางบ้าน เอกสาร สิ่งพิมพ์ของคอมมิวนิสต์ได้อีกไม่น้อย

8. การใช้นโยบายผสมกลมกลืนคนจีน

แม้รัฐบาล จอมพล ป. จะไม่ได้แถลงอย่างเป็นทางการเปิดเผยว่า การประกาศใช้

¹"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2492" มาตรา 35 ราชกิจจานุ
เบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่ม 66 ตอนที่ 17 วันที่ 23 มีนาคม 2492

²สลด. แผนก บร.13/105 (สำเนา) หนังสือลับ-ด่วน ที่ น.12181/2494
กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2494 เรื่องตั้งคณะกรรมการพิจารณา
หาทางและดำเนินการปราบปรามหนังสือพิมพ์ที่เป็นฝ่ายคอมมิวนิสต์ หลวงชำนาญอักษร เล
ขาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบรอนายกรัฐมนตรี

"พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2495" จะมีส่วนช่วยให้ลดปัญหาการเคลื่อนไหวและแทรกแรงของจีนคอมมิวนิสต์ในหมู่คนจีนในประเทศไทย แต่เมื่อพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของจีนคอมมิวนิสต์ที่พยายามแข่งขันกับจีนอิสระชาติเพื่อสร้างอิทธิพลเหนือคนจีนในประเทศไทย ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ก็ยังเกิดสงครามเกาหลี จะเห็นได้ว่าปัญหาคนจีนเป็นปัญหาที่สร้างความวิตกกังวลให้แก่รัฐบาลไทยอยู่ไม่น้อย ทั้งนี้เพราะนอกจากชาวจีนจะเป็นชาวต่างดาวที่เข้ามาอาศัยมากที่สุดในประเทศไทย คนจีนก็ยังเข้ามาแย่งอาชีพ และกุมกิจการธุรกิจการค้าต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อเศรษฐกิจของชาติ และนอกจากนี้จีนคอมมิวนิสต์ก็กำลังพยายามแทรกแซงในหมู่คนจีน และถูกคามรัฐบาลไทยด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ การออกรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กำหนดให้ชาวจีนไม่ว่าเกิดที่ใด และอยู่ที่ไหน ต้องมีสัญชาติจีน¹ และให้ช่วยกันพิทักษ์ประเทศจีนแผ่นดินใหญ่จากปัญหาที่เป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาชนไทยและประเทศชาติดังกล่าวนี้ ทำให้จอมพล ป. ตองหาทางดึงคนจีนให้หันมาจงรักภักดีต่อรัฐบาลไทย โดยพยายามลดความเข้มงวดต่อคนจีนหลายอย่างเช่น การยินยอมให้คนจีนมีสัญชาติไทยได้ง่ายขึ้น ฉะนั้น การที่รัฐบาลจอมพล ป. ประกาศใช้ "พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2495" ซึ่งมีขอบัญญัติเปิดกว้างสำหรับผู้ขอสัญชาติไทยหรือขอแปลงเป็นสัญชาติไทย² จึงนับได้ว่า รัฐบาลก็มีเจตนาจะใช้การแปลงสัญชาติ เพื่อช่วยลดปัญหาการแทรกแซงและการโน้มน้าวจิตใจของจีนคอมมิวนิสต์ที่มีคนจีนในประเทศไทยอยู่ไม่น้อย ทั้งนี้เพราะถ้าคนจีนทั่ว ๆ ไปไม่มีสัญชาติไทยอย่างสมบูรณ์แล้ว จะทำให้คนจีนเกิดความรู้สึกว่าตนมีฐานะดีถือว่าเป็นคนต่างดาว ไม่ว่าจะในด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง ซึ่งมีผลทำให้ผูกพันกับรัฐบาลและประเทศไทยมากขึ้น เท่าที่ปรากฏมีอยู่บ่อยครั้งที่คนจีนได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือรัฐบาลไทยต่อต้านคอมมิวนิสต์ ดังเช่น

¹ คุใน Purcell, The Chinese in Southeast Asia, p. 117

² คุรายละเอียดใน "พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2495" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 10 วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2495, หน้า 103 - 112

ในปี 2495 มีพวกพ่อค้าจีน ซึ่งได้รับความร่ำรวยในแผ่นดินไทยมากกว่า 20 ปี ได้ทำหนังสือแสดงความยินดีที่เห็นประเทศไทยจะออกพระราชบัญญัติปราบปรามคอมมิวนิสต์ และยังสามารถแสดงความเห็นให้รัฐบาลพิจารณากฎหมายที่จะออกนี้ให้หนักไปทางปฏิบัติอย่างแท้จริง และให้มีอำนาจพิเศษด้วยจึงจะสัมฤทธิ์ผล และนอกจากนี้ก็ได้แนะนำว่า เมื่อได้ประกาศพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์บังคับใช้แล้ว สิ่งแรกที่ควรทำเพื่อให้ได้ผลในการต่อต้านคอมมิวนิสต์คือ

1. ให้หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในพระราชอาณาจักร ยึดถือนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ของรัฐบาลเป็นแนวทางโดยเสนอบทความเกี่ยวกับการต่อต้านคอมมิวนิสต์ และลงโทษสิ่งพิมพ์ที่สนับสนุนคอมมิวนิสต์
2. ทำการจับกุมหัวหน้าและชนชั้นผู้นำของพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศ พร้อมทั้งสั่งให้องค์การ สมาคม โรงเรียน ฯลฯ ดำเนินการต่อต้านคอมมิวนิสต์ตามนโยบายของรัฐบาล และให้ปลัดกระทรวง เสนีย์น ครุ ฯลฯ ที่มีความเอนไปทางคอมมิวนิสต์ทันที
3. จับกุมลู่โทษผู้สนับสนุนคอมมิวนิสต์ด้วยวิธีช่วยเหลือทางการเงิน ผู้ที่แสดงความเสียใจต่อผู้ถูกจับกุม ก็ต้องลงโทษเช่นกัน
4. ปักภาพหนังสือต่อต้านคอมมิวนิสต์ในที่ชุมชนต่าง ๆ กับจัดสถานีโฆษณา ความโหดร้ายของคอมมิวนิสต์ โดยเปิดเผยให้ประชาชนเข้าใจ และรวมใจต่อต้านคอมมิวนิสต์
5. มีคำสั่งให้โรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ฉายอักษรต่อต้านคอมมิวนิสต์เพื่อสนับสนุนนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ของรัฐบาล และให้สถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสถานีที่มีอยู่จัดชั่วโมงบทความต่อต้าน หรือลดครยอยุธยาทีละครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับความคงการตามกาลเวลาสมควรจัดให้มีภาคภาษาจีน โฆษณาบทความต่อต้านคอมมิวนิสต์อาทิตย์ละครั้งด้วย¹

ผู้เสนอเชื่อว่า ถ้ารัฐบาลจอมพล ป. ปฏิบัติเช่นนี้แล้ว กำลังต่อต้านอันมหาศาลเหล่านี้จะ

¹ สดธ. แผนก บร.5/105 (สำเนา) หนังสือเลขที่ 1041 สี่พระยา ถนนเจริญกรุง วันที่ 5 พฤศจิกายน 2495 นายลวงชวน แซ่หยุง เวียนอธิบดีกรมตำรวจที่เคารพ

ทำให้ผู้เป็นกลางหันมาเข้ากับรัฐบาล และในที่สุดพวกคอมมิวนิสต์ก็จะสูญสลายไปเอง¹ และในปี 2496 พวกคนจีนที่อ้างว่าจงรักภักดีต่อรัฐบาลไทย ก็ได้ช่วยรัฐบาลไทยต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยจัดพิมพ์ใบปลิวภาษาจีนส่งไปยังชาวจีนในประเทศไทยกว่า 3 ล้านคน เรียกร้องให้ร่วมกันต่อต้านคอมมิวนิสต์จีน ตามนโยบายของรัฐบาลไทย โดยให้เลิกส่งสิ่งของหรือเงินทองเข้าจีนแผ่นดินใหญ่ และยังได้ขอร้องชาวจีนไม่ให้ส่งบุตรหลานกลับไปจีนแผ่นดินใหญ่ ความกลอุบายของคอมมิวนิสต์จีนที่จะนำเด็กไปปฏิบัติงานตามชายแดนหรือสนามรบ ซึ่งถ้ายอมส่งไปก็เท่ากับปล่อยให้เด็กทั้งตำราเรียนไปกล่อมเพลงมรณะ และนอกจากนี้ก็ได้เรียกร้องให้สมาคมและหนังสือพิมพ์จีนต่าง ๆ ช่วยกันโจมตีและป้องกันการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ในหมู่คนจีนอย่างเข้มแข็งด้วย²

นอกจาก "พระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. 2495" ดังได้กล่าวมาแล้ว การควบคุมโรงเรียนจีนก็เป็นอีกมาตรการหนึ่งที่รัฐบาล จอมพล ป. ได้ดำเนินการเพื่อกีดกันจีนให้หันมาจงรักภักดีต่อรัฐบาลและประเทศไทย ทั้งนี้เพราะเห็นว่า ถ้าโรงเรียนจีนต่างๆ ดำเนินการไปตามนโยบายของรัฐบาลไทย ปัญหาเรื่องการใช้โรงเรียนจีนเป็นแหล่งเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ หรือลัทธิชาตินิยมอาจจะลดน้อยลงหรืออาจจะไม่เกิดขึ้น เพราะการควบคุมหลักสูตรการสอนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลก็ดี หรือการปิดโรงเรียนที่เห็นเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติก็ดี ย่อมมีผลทำให้เด็กจีนเห็นทางออกจากการอบรมสั่งสอนในเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์ หรือลัทธิชาตินิยมที่เป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาชนและประเทศชาติ

9. การป้องกันอิทธิพลคอมมิวนิสต์ในหมู่กรรมกรไทย.

อันที่จริง ปัญหากรรมกรกับลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย ไม่ได้มีความ

¹ เรื่องเดียวกัน

² คุใน สลช. แผนก บร.3/105 คำแปลใบปลิวภาษาจีน (พ.ศ. 2496) ลงชื่อชาวจีนผู้รักชาติจากสมาคมต่าง ๆ ในประเทศไทย

รุนแรงหรือหนาวากคล้ายอย่างในประเทศตะวันตกทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม พลเมืองของประเทศประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ มีอาชีพกสิกรรม อย่างไม่รู้ก็ตาม แม้ว่าในระยะต่อมา โรงงานอุตสาหกรรมในประเทศจะได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น และคนในชนบทได้เข้ามาเป็นแรงงานรับจ้างมากขึ้น แต่กรรมกรเหล่านี้ก็ไม่ค่อยได้อยู่กันเป็นปึกแผ่น เพราะต้องกระจายกันไปอยู่ตามโรงงานต่าง ๆ ซึ่งมีสภาพคล้ายธุรกิจชั่วคราวเรื้อรัง ทำให้กรรมกรเหล่านี้มีความใกล้ชิดกับนายจ้าง จนไม่รู้สึกรู้ว่าตนเป็นผู้ถูกกดขี่และคว่ำเหยียด การแทรกแซงของคอมมิวนิสต์ในหมู่กรรมกรไทยจึงทำได้ยาก ดังจะเห็นได้จากในปี 2469 จีนคอมมิวนิสต์ได้ทำการจัดตั้ง "สมาคมกรรมกรแห่งประเทศไทย" ขึ้น แต่ปรากฏว่าตลอดระยะเวลา 4 ปี นับแต่ได้จัดตั้งขึ้น คอมมิวนิสต์จีนไม่อาจแทรกแซงเข้าถึงกรรมกรไทยได้¹ และต่อมาในปี 2473 แม้คอมมิวนิสต์จีนจะพยายามหันมาชักจูงและแพร่อิทธิพลในหมู่กรรมกรไทย แต่การดำเนินการที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์จีนได้กระทำไปก็เป็นเพียงการออกไปปลิวโฆษณาชวนเชื่อ หรือยั่วยุกรรมกรไทยให้เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลไทยเท่านั้น ดังเช่นในปี 2476 ได้ออกไปปลิวชักชวนและยั่วยุให้กรรมกรไทยลุกขึ้นโค่นล้มรัฐบาลของพระยาพหลฯ²

ต่อมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แม้คอมมิวนิสต์จีนและคอมมิวนิสต์ไทยจะสามารถแทรกแซงและสร้างอิทธิพลใน "สหอาชีพกรรมกร" ให้โน้มเอียงไปทางฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ แต่จอมพล ป. ก็สามารถดึงกรรมกรไทยให้พ้นจากอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ใน "สหอาชีพกรรมกร" ได้เป็นจำนวนไม่น้อย ทั้งนี้โดยจัดตั้ง "สมาคมกรรมกรไทย"

¹ดูใน กจข.ร.7.ม.18/12 คำแปลหนังสือพิมพ์จีนชื่อ "บางกอกเขียวป้อ" ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2473

²ดูใน สลข. แผนก บร.3/105 ใบปลิวคัดค้านรัฐธรรมนูญ ถึงพี่น้องและกรรมกรทั้งหลาย จากคณะกรรมการสี่แดง ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2476

เป็นคู่แข่ง และก็ได้ให้การสนับสนุนทางการเงินถึงปีละ 20,000 บาท¹ เพื่อจูงใจ
กรรมกรไทย และนอกจากนี้รัฐบาล จอมพล ป. ก็ยังได้ควบคุมกิจกรรมของ "สหอาชีพะ
กรรมกร" อย่างเข้มงวด ตลอดจนได้ทำการจับกุมผู้นำองค์กรนี้อีกหลายคน และยิ่งกว่า
นี้ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ก็ได้จัดตั้ง "สมาคมกรรมกรเสรี" ขึ้นช่วยตั้งลูกกรรมกรไทย
มาอยู่ทางฝ่ายรัฐบาลด้วย²

จากการที่รัฐบาลได้ทำการชักชวนจนทำให้คอมมิวนิสต์จีน และคอมมิวนิสต์ไทย
ไม่อาจแทรกแซงและชักจูงกรรมกรไทยให้เข้าเป็นพวกได้ ต่อมาในปี 2499 รัฐบาลจอม
พล ป. ก็ได้ดำเนินมาตรการตั้งลูกกรรมกรไทยให้เข้ากับฝ่ายรัฐบาลเพิ่มมากขึ้นอีก โดย
ออก "พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2499" ให้สิทธิและเสรีภาพแก่กรรมกรในการจัดตั้ง
องค์กรเพื่อต่อสู้ปกป้องผลประโยชน์ของตนได้ และนอกจากนี้ก็ได้วางหลักประกันและให้
ความคุ้มครองในด้านสิทธิเสรีภาพ การพักผ่อน การทำงาน การใช้แรงงาน การได้ค่าทด
แทน และสวัสดิการอนามัยอย่างเหมาะสม³ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีผลต่อการโน้มน้าว
จิตใจให้บรรดากรรมกรเกิดความรู้สึกที่ดีต่อรัฐบาลจอมพล ป. อยู่ไม่น้อย อย่างไรก็ตาม
การกระทำของจอมพล ป. เช่นนี้ แม้จะมีผู้กล่าวว่า จอมพล ป. ทำเพื่อต้องการหาเสียง
สนับสนุนจากพวกกรรมกร สำหรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ 2500⁴ แต่เมื่อ

¹ คุโน กระจุกคาม "เรื่องการอุทธรณ์กรรมกรไทย" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม
69 ตอนที่ 64 วันที่ 21 ตุลาคม 2495

² TIC/CU 13997 Tavan Tai, "The Role of The Military in
Developing Nations of South And Southeast Asia, Pakistan,
Burma, and Thailand" (PH.D's Thesis), p. 282

³ คุรายละเอียดโน "พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2499"

⁴ Sakdi Pasuknirunt, "A Comparative Analysis Between
Thai Labor Law and United States" p. 263

พิจารณาจากบทบัญญัติในกฎหมายแรงงานฉบับนี้แล้ว กฎหมายนี้มีความสำคัญต่อการป้องกันการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ในหมู่กรรมกรไทยมาก ทั้งนี้จะเห็นได้จากข้อกำหนดที่ว่า "กองอำนาจการของสหภาพแรงงานจะต้องเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน และมีสัญชาติไทย" เท่านั้น¹

กล่าวโดยสรุป มาตรการที่รัฐบาลจอมพล ป. ใช้ป้องกันและชักจูงการสร้างอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ในหมู่กรรมกรไทย ส่วนใหญ่พยายามใช้ทางด้านการเมืองมากกว่าใช้ความรุนแรง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจำนวนกรรมกรไทยยังมีน้อย และส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยมีความศรัทธาในลัทธิคอมมิวนิสต์ ดังนั้น จึงทำให้รัฐบาลไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการรุนแรงใด ๆ ซึ่งอาจผลักดันให้กรรมกรไทยหันไปสนับสนุนลัทธิคอมมิวนิสต์ได้.

10. การออกพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์บังคับใช้

การออกพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์เป็นความปรารถนาที่ตรงกันของทั้งหนึ่งของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย เพราะทุกรัฐบาลเห็นว่าเป็นมาตรการเกี่ยวที่จะใช้บังคับต่อคอมมิวนิสต์ได้อย่างตรงเป้าหมาย โดยไม่ต้องกังวลถึงปัญหาในการใช้หรือการตีความใด ๆ ฉะนั้นพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคอมมิวนิสต์ และด้วยเหตุนี้ รัสเซียจึงต้องขอให้รัฐบาลไทยยกเลิกพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์ในปี 2489 ซึ่งต่อมาทำให้รัฐบาลสมัยหลังได้เผชิญกับการเคลื่อนไหวและการคุกคามของคอมมิวนิสต์อย่างมาก จนในที่สุดรัฐบาลจอมพล ป. ก็องประกาศใช้พระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์ขึ้นใหม่ในปี 2495

อันที่จริงการออกกฎหมายเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามการเผยแพร่ ลัทธิคอมมิวนิสต์ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ จอมพล ป. ได้เคยคิดจะประกาศออกมาบังคับใช้ตั้งแต่ได้คืนสู่อำนาจทางการเมืองครั้งที่ 2 ในปี 2491 แล้ว แต่มีข้อขัดข้องที่ว่า จอมพล ป. เกรงว่าการประกาศใช้กฎหมายคอมมิวนิสต์จะเป็นเรื่องไม่งาม เพราะกฎหมายนี้เพิ่งยกเลิกไปในปี 2489 และอีกประการหนึ่ง จอมพล ป. ก็เห็นว่าภัยจากลัทธิอนาธิปไตยเป็นสิ่งที่น่ากลัวกว่าลัทธิคอมมิวนิสต์ ดังนั้น จึงมีคำสั่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาออกกฎหมายใหม่ โดย

¹"พระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2499" มาตรา 77

กำหนดโทษสำหรับความผิดอันเป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาชน¹ แต่เรื่องนี้ก็มีปัญหาอีก เพราะคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ความผิดที่เป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาชน สามารถไต่บรรดาความผิดต่อบทต่าง ๆ ของกฎหมายลักษณะอาญาบังคับได้ และอีกประการหนึ่งก็อ้างว่า การจะออกกฎหมายใหม่ก็ควรจะมีเหตุผลเพียงพอว่ากฎหมายเก่า ๆ ใช้ควบคุมไม่ถึง จึงต้องเพิ่มเติมให้สมบูรณ์² ดังนั้น จึงเสนอให้รัฐบาลใช้ "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะอาญา พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 7)" ไปก่อน เพราะเห็นว่าความทัณฑ์ในกฎหมายนี้จะฟ้องร้องบุคคลที่ทำการส่งเสริมลัทธิคอมมิวนิสต์ได้ และนอกจากนี้กฎหมายนี้ก็ยังช่วยป้องกันไม่ให้บุคคลที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์แอบอ้างเอาบทบัญญัติมาตรา 23 แห่งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทยปี 2492 ที่ให้เสรีภาพแก่บุคคลในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณามาใช้หักล้างใ้ อีกด้วย ทั้งนี้เพราะภายใต้บทบัญญัติกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะอาญามาตรา 104 ได้ระบุมุขอบเขตการใช้สิทธิที่ไม่เป็นภัยแก่ความสงบสุขของประชาชนและประเทศชาติเอาไว้³ และอีกประการหนึ่งก็เห็นว่า แม้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไทยปี 2492 มาตรา 23 จะให้เสรีภาพต่าง ๆ แก่บุคคลเอาไว้ แต่สิทธิดังกล่าวนี้ก็ให้แก่ประชาชนไทย เพราะได้กำหนดไว้ในหมวดสิทธิและหน้าที่ของประชาชนไทย⁴ แต่ถึงกระนั้น

¹ สลธ. แผนก บร.5/105 เรื่องพระราชบัญญัติการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ (สำเนา) หนังสือฉบับที่ 5380/2491 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2491 นายเสริม วินิจฉัยกุล เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ่มมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา

² เรื่องเดียวกัน

³ ฎใน "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 7)"

⁴ ฎใน สลธ. แผนก บร.8/105 ปกปิดบันทึกว่าด้วยการปราบปรามคอมมิวนิสต์ วันที่ 17 พฤษภาคม 2491 ลงชื่อ พิศาล มุลยง และใน สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือฉบับที่ 5380/2491 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2491

เพื่อเป็นการตอบสนองความคองการของจอมพล ป. ที่อยากจะให้มีกฎหมายป้องกันความ
สงบสุขของประชาชนและประเทศไทย คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้จัด "ร่างพระราชบัญญัติ
กำหนดโทษพิเศษ สำหรับความผิดบางอย่างอันเป็นภัยอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
พ.ศ. 24.." ขึ้น โดยกำหนดโทษความผิดก่อบทบัญญัติกฎหมายนี้ไว้ดังนี้คือ

มาตรา 97 - 115	เป็นความผิดประทุษร้ายต่อพระเจ้าอยู่หัว และพระ ราชอาณาจักร
มาตรา 119 - 120, 127, 128	เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงาน
มาตรา 154	เป็นความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอำนาจศาล
มาตรา 166	เป็นความผิดฐานหลบหนีจากที่คุมขัง
มาตรา 172	เป็นความผิดต่อศาสนา
มาตรา 177 - 182	เป็นความผิดฐานสมคบกันเป็นอั้งยี่และเป็นสองโจร ผู้ร้าย
มาตรา 183 - 184	เป็นความผิดฐานก่อกองโจรจลาจล
มาตรา 185 - 193, 196, 199 - 200	เป็นความผิดฐานกระทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สาธารณชน ความผิดฐานกระทำให้สาธารณชนปราศจากความ สะดวกในการไปมาและการส่งข้าวและของถึงกัน และความผิดฐานกระทำให้สาธารณชนปราศจาก ความสุขสบาย
มาตรา 232	เป็นความผิดฐานกระทำทุจริตในทางค้าขาย
มาตรา 249 - 251, 254, 257	เป็นความผิดที่ประทุษร้ายแก่ชีวิตและร่างกาย
มาตรา 268, 270, 272 - 274	เป็นความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ
มาตรา 298 - 303, 328 -	เป็นความผิดที่ประทุษร้ายแก่ทรัพย์สิน

329

ถ้าผู้ใดกระทำความผิดต่อกฎหมายอาญาดังกล่าวนี้อย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยมุ่งหมายจะใช้การ
ทำร้าย การขู่ว่าจะทำร้าย หรือทำให้กลัว หรือเป็นอุปายสำหรับปลุกฝังแพร่ลัทธิการเมือง

หรือลัทธิเดิรมนุษยชาติหรือลัทธิใดลัทธิหนึ่งในกฎหมายนี้กำหนดโทษความผิดเอาไว้ว่า ต้องเพิ่มโทษให้เกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายอาญาอีกกึ่งหนึ่ง กล่าวคือ ถ้าผู้กระทำผิดต้องโทษจำคุกเกินกว่า 10 ปี ให้ศาลมีสิทธิเพิ่มโทษถึงขั้นตลอดชีวิตได้ ส่วนผู้ต้องโทษตลอดชีวิตก็ให้ศาลมีสิทธิลงโทษประหารชีวิตได้¹ แต่ปรากฏว่าเมื่อจอมพล ป. ได้พิจารณาแล้ว กลับมีคำสั่งลงวันที่ 3 ธันวาคม 2491 ให้เกินไว้ก่อน² และหลังจากนั้น เรื่องการพิจารณากฎหมายเพื่อใช้ต่อต้านลัทธิที่เป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติก็ได้เงียบหายไป จนกระทั่งในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2493 นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศได้นำเรื่องนี้ขึ้นมาเสนอ จอมพล ป. อีก โดยรายงานว่าประเทศฟิลิปปินส์ กำลังจะเสนอกฎหมายเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์ต่อสภานิติบัญญัติ โดยกำหนดว่าคอมมิวนิสต์เป็นสิ่งผิดกฎหมาย และให้เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทยทำการจับกุมพวกคอมมิวนิสต์ได้ ต่อมาในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2493 จอมพล ป. ก็มีคำสั่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเตรียมร่างพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์เสนอบ้าง แต่ปรากฏว่าเมื่อกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำเรื่องนี้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องได้เงียบหายไป³ ต่อมาเมื่อจีนคอมมิวนิสต์เข้าสนับสนุนเกาหลีเหนือทำสงครามกับเกาหลีใต้และฝ่ายพันธมิตร จอมพล ป. รู้สึกหวาดกลัวจีนคอมมิวนิสต์จะให้การสนับสนุนคนจีนและพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยก่อความไม่สงบ จึงหันมาสนใจกฎหมายที่จะใช้ปราบปรามคอมมิวนิสต์อีก โดยให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์จะผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะเห็นว่าลัทธินี้ไม่มีพระมหากษัตริย์และศาสนา⁴ แต่จากการตรวจ

¹ดูใน สลช. แผนก บร.5/105 "ร่างพระราชบัญญัติกำหนดโทษพิเศษสำหรับความผิดบางอย่างอันเป็นภัยอันตรายต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. 24..."

²ดูใน สลช. แผนก บร.5/105 เรื่องที่ 5 เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์

³เรื่องเดียวกัน

⁴สลช. แผนก บร.8/105 หนังสือที่ 7933/2493 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 15 กันยายน 2493

สอบ "โครงการคอมมิวนิสต์" (Communist Programme) ตามมติที่ได้รับรองกันใน การประชุมสภาครั้งที่ 6 ณ กรุงมอสโก เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2471 นายเสริม วินิจ ญกุล เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รายงานว่า โดยหลักการของลัทธิคอมมิวนิสต์ไม่ ได้ห้ามการมีพระมหากษัตริย์ หากแต่ขึ้นอยู่กับแนวทางปฏิบัติของผู้นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์เป็น ประมวล ส่วนเรื่องเกี่ยวกับศาสนา นายเสริม วินิจญกุล ได้ยกเอาข้อความในโครงการ ที่คอมมิวนิสต์สากลได้กำหนดเอาไว้มาชี้ให้เห็นดังนี้

ในบรรดางานสำคัญเกี่ยวกับการปฏิวัติทางวัฒนธรรม ซึ่งกระทบกระเทือนถึงฝูงชนหมู่ ใหญ่เห็นมีงานอยู่ชิ้นหนึ่ง คือการรณรงค์อย่างมีแบบแผน และไม่ทอดยอกับศาสนาอันเป็น ยุคเศษพิศของพลเมือง รัฐบาลชนชั้นกรมาซีพอจะต้องการให้ความสนับสนุนใด ๆ แก่ศาสนา (วัด) ซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นที่ใช้อำนาจปกครองเสียทั้งสิ้น รัฐบาลจะ ต้องป้องกันไม่ให้ศาสนา (วัด) เข้ามามาแทรกแซงในกิจการขององค์การศึกษารัฐ และ จะต้องปราบปรามปฏิวัติขององค์การทางศาสนาอย่างรุนแรง ในขณะเดียวกันก็ได้ มีการให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา และยกเลิกเอกสิทธิ์พิเศษของศาสนาที่มีอำนาจ แดกรั้งก่อน ๆ นั้นเสีย รัฐบาลชนชั้นกรมาซีพอจะดำเนินการโฆษณาต่อต้านศาสนาในทุก วิถีทาง และก่อตั้งกิจการศึกษาระบบขึ้นใหม่โดยสิ้นเชิง โดยยึดเอาความนิยมในท ฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน

จากความดังกล่าวนี้ นายเสริม วินิจญกุลสรุปความเห็น ว่า คอมมิวนิสต์สากลไม่ ีศาสนา เพราะได้พูดถึงเรื่องการให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาเอาไว้ ส่วนการ สนับสนุนแก่ศาสนานั้น ก็เห็นว่าเป็นเพียงนโยบายที่จะแบ่งแยกรัฐและศาสนาออกจากกัน ประเทศที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์กระทำอยู่ และในเรื่องที่ว่ารัฐบาลจะต้องป้องกันไม่ให้ศาสนา เข้ามามาแทรกแซงในกิจการขององค์การศึกษารัฐนั้นก็เสนอว่ามีได้หมายความว่า ลัทธิ คอมมิวนิสต์ไม่มีศาสนา¹ ดังนั้น ลัทธิคอมมิวนิสต์จึงไม่ผิดกฎหมายหรืธรรมนูญในเรื่องที่จอมพล ป. ตามมา ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2494 พ.ล.อ.มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทยได้มีรายงานกราบเรียน จอมพล ป. นายกรัฐมนตรีว่า กระทรวงมหาดไทยและ

¹ดูใน สลธ. แผนก บร.8/105 ปกปิดบันทึกเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์ นายเสริม วินิจญกุล เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (สิงหาคม 2494)

กรมตำรวจไม่อาจทำการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ได้ และแจ้งด้วยว่าเท่าที่ผ่าน
มา การดำเนินการก็เป็นเพียงการเดินตามหลังเหตุการณ์มากกว่าจะเป็นการป้องกันการ
เผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจขาดกฎหมายคอมมิวนิสต์เป็นเครื่องมือ
มือ ดังนั้น จึงขอให้รัฐบาลประกาศใช้กฎหมายประเทศที่มีรัฐธรรมนูญแบบไทยหลาย ๆ ประเทศ
เท่าที่ทำได้กับ อาทิเช่น อเมริกา¹ ต่อมาในเดือนมีนาคม 2494 จอมพล ป. จึงให้คณะ
กรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกว่า "พรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยจะตั้งได้หรือไม่ และ
ถ้ามีจะผิดกฎหมายหรือไม่"² สำหรับเรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบชี้แจงว่า
พรรคการเมืองใด ๆ อาจจะต้องชื่อว่าพรรคคอมมิวนิสต์ได้ไม่มีปัญหา แต่ถ้าพรรคนั้นมีนโยบาย
ในการวิบัติทรัพย์ และมีวิธีดำเนินการแบบใช้กำลังบังคับกับตามหลักลัทธิคอมมิวนิสต์ ก็ตั้ง
ในประเทศไทยไม่ได้เพราะผิดกฎหมาย³ เมื่อสงครามเกาหลีได้เพิ่มความรุนแรง และ
การแทรกซึม ตลอดจนการเคลื่อนไหวของคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยได้เพิ่มมากขึ้น จน
หนังสือพิมพ์ต่างประเทศพากันลงข่าวว่า ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับการคุกคามจากลัทธิ
คอมมิวนิสต์ สถานการณ์และข่าวที่ได้แพร่หลายเช่นนี้ทำให้จอมพล ป. ถึงกับมีหนังสือแจ้ง
คณะกรรมการกฤษฎีกาว่า อยากให้ประเทศไทยมีกฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์เร็วขึ้น⁴ แต่
ปรากฏว่าในระยะนั้นก็ยังไม่มีกฤษฎีกาออกกฎหมายคอมมิวนิสต์ออกใช้ จนกระทั่งในเดือน
พฤศจิกายน 2494 เมื่อเกิดรัฐประหารเงี้ยว และคณะรัฐประหารได้กำจัดพวกฝ่ายค้านที่

¹ สลธ. แผนก บร.5/105 ในบันทึกที่ 674/2494 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2494
พล.อ.มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กราบบังคมทูลนายกรัฐมนตรี

² สลธ. แผนก บร.8/105 (สำเนา) หนังสือลับ-ด่วนมาก ที่ 2361/2494
กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 9 มีนาคม 2494

³ สลธ. แผนก บร.8/105 บันทึกเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์

⁴ คูใน สลธ. แผนก บร.8/105 ในบันทึกคำสั่งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 4
พฤษภาคม 2494

เห็นว่า เป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินการปราบปรามคอมมิวนิสต์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รัฐบาลชุดใหม่จึงเริ่มดำเนินการที่จะออกพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์อย่างจริงจัง โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไปเตรียมศึกษาค้นคว้าวิธีจัดการต่อต้านและปราบปรามคอมมิวนิสต์จากต่างประเทศมาประกอบการพิจารณา¹ และต่อมาในเดือนมกราคม 2495 ก็มีกฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์เสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณา² แต่ว่าคณะรัฐมนตรีไม่พอใจ จึงให้กระทรวงมหาดไทยรับไปจัดร่างใหม่เป็นพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ³ ปรากฏว่าในเดือนมีนาคม 2495 คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทยเป็นที่ปรึกษาได้จัด "ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นภัยต่อชาติ พ.ศ. 24.." เสร็จ⁴ แต่ก็ยังมีปัญหาอีกคือ การร่างไม่ตรงเป้าหมาย ดังนั้นต่อมาในเดือนกันยายน 2495 คณะรัฐมนตรีจึงมอบให้คณะกรรมการกฤษฎีกาไปแก้ไขใหม่ ให้เป็นการป้องกันคอมมิวนิสต์โดยตรง⁵ ครั้นถึงเดือนตุลาคม 2495 เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองก่อให้เกิดความรุนแรงมากขึ้น เพราะมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มคณะผู้สนับสนุนสันติภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างหนัก คณะรัฐมนตรีจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา

¹ สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือด่วนที่ ก.13494/2494 กรมเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2495

² สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือลับ-ด่วนมาก ที่ ม.801/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 18 มกราคม 2495

³ เรื่องเดียวกัน

⁴ สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือลับ-ด่วนมากที่ น.631/2495 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำข้าง วังหน้า ลงวันที่ 13 มีนาคม 2495

⁵ สลธ. แผนก บร.5/105 (สำเนา) หนังสือลับ-ด่วนมาก ที่ 11738/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 5 กันยายน 2495 หลวงชำนาญ อักษร เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างกฎหมายว่าด้วยการกระทำเป็นปฏิปักษ์ต่อประเทศไทยขึ้น ประกอบด้วย

1. พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์	เป็นประธานกรรมการ
2. พล.ต.ประยูร ภมรมนตรี	เป็นกรรมการ
3. พล.ต. ม.ล.ชาม กุญชร	เป็นกรรมการ
4. นายเสวิม วินิจฉัยกุล	เป็นกรรมการ ¹

คณะกรรมการชุดนี้ได้จัดทำ "ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นภัยต่อชาติ พ.ศ. 24.."² เสร็จสิ้นในเดือนเดียวกัน² ทั้งนี้เพราะอาศัยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ได้ร่างไว้แล้วในเดือนกันยายน 2495 ในกฎหมายฉบับใหม่ได้กำหนดโทษความผิดไว้ดังนี้

- ก. การใช้กำลัง เลิกหรือตัดทอนสิทธิเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
- ข. การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของประเทศอันทำให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือปัจจัยในการผลิตของเอกชนตกเป็นของรัฐหรือวิธีการอื่น อันมิได้มีการชดเชยค่าทดแทนอันเป็นธรรม หรือ
- ค. การกระทำใดๆ ในทางการเมือง หรือเกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศ โดยมีได้มีอำนาจโดยชอบ และการกระทำนั้นอาจจะเป็นภัยต่อราชการทหาร การเศรษฐกิจ หรือการปกครองของประเทศไทย
- ง. การแสดงออกเสมือนเป็นตัวการหรือตัวแทนขององค์การหรือรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งมีหรือสนับสนุนระบบการเมือง หรือเศรษฐกิจ อันขัดต่อระบบการปกครองตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เว้นแต่กระทำไปภายในขอบเขตความอำนาจหน้าที่อันได้มีการมอบหมายหรือรับไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย

¹ดูใน สลธ. แผนก บร.5/105 (สำเนา) หนังสือความมาก ที่ จ.14633/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2495 เลขขาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบรัฐ-ม. พล.ต.อ.เผ่า พล.ต.ประยูร พล.ต. ม.ล.ชาม นายเสวิม วินิจฉัยกุล

²สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือลับ-ความมาก ที่ น.บร.18/2495 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2495 "ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นภัยต่อชาติ พ.ศ. 24.." นายเสวิม วินิจฉัยกุล เลขขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

- จ. การคิดค่าธรรมเนียมของกิจการหรือรัฐบาลต่างประเทศ โดยมีได้มีอำนาจหรือได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อบรรลุลดงักกล่าวใน (ก) หรือ (ข)
- ฉ. การบังคับขู่เข็ญทำให้เกิดความหวาดกลัวที่ดี การก่อวินาศกรรมที่ดี หรือการใช้อุบาย หรือยุยงกวยประการใด ๆ ก็ดี กวยความมุ่งหมายที่จะให้มีการยอมรับเอา ช่วยเหลือ สนับสนุนหรือบรรลุดงักวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ใน (ก) หรือ (ข)¹

สำหรับโทษความผิด กฎหมายนี้กำหนดไว้ว่าจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้ง 2 อย่าง² แต่เนื่องจากกฎหมายนี้ยังไม่ตรงกับความต้องการของรัฐบาลที่จะใช้ปราบคอมมิวนิสต์อีก ดังนั้น ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2495 คณะรัฐมนตรีจึงให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างใหม่ ให้เป็นร่าง "พระราชบัญญัติป้องกันภัยคอมมิวนิสต์" โดยให้เทียบเคียงกับกฎหมายว่าด้วยคอมมิวนิสต์ฉบับเดิม และให้คำนึงถึงหลักการว่า จะต้องคำนึงตามรัฐธรรมนูญ และนอกจากนี้ก็ให้พิจารณาว่าการดำเนินการทางเศรษฐกิจ การคลังสมาคม และการโฆษณา ตลอดจนการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ดี สมควรกำหนดว่าทำแค่นั้น และทำอะไรจึงถือว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้เพื่อต้องการจะแยกระบบเสรีประชาธิปไตยกับคอมมิวนิสต์ให้ชัดแจ้ง³ และในขณะที่คณะกรรมการกฤษฎีกากำลังยกร่าง นายดวงชวน แทรหยุ่ง หัวหน้ากลุ่มคนจีนรักชาติในประเทศไทยได้มีหนังสือถึง พล.ต.อ.เผ่า อธิปัตติกรมตำรวจ และประธานคณะกรรมการยกร่าง แนะนำเกี่ยวกับการยกร่างพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์ว่า ควรเน้นหนักไปทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และต้องมีอำนาจพิเศษ จึงจะได้ผล และนอกจากนี้ก็ได้แนะนำวิธีการต่อต้านแบบต่าง ๆ อีก⁴ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลก็เห็นว่า

¹ เรื่องเดียวกัน มาตรา 3

² เรื่องเดียวกัน มาตรา 4

³ สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือที่ 15185/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2495

⁴ คูใน สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือ (สำเนา) 1041 สี่พระยา ถนนเจริญ
กรุง ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2495 นายดวงชวน แทรหยุ่ง เรียนอธิปัตติกรมตำรวจที่เคารพ

มีประโยชน์ต่อการยกย่องพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์อยู่ไม่น้อย¹ และหลังจากที่คณะกรรมการการกฤษฎีกายกย่องเสร็จในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2495 จอมพล ป.พิบูลสงคราม ก็นำพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เหตุผลที่ได้ยกย่องเพื่อประกาศไว้ว่า

คณะรัฐมนตรีเห็นว่าปัจจุบันโลกแบ่ง 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายระบบเสรีประชาธิปไตย กับฝ่ายคอมมิวนิสต์ ฝ่ายคอมมิวนิสต์แพร่ลัทธิและระบอบตนก่อให้เกิดความปั่นป่วน ยุ่งยุ่งประชาชนให้เกิดภัยพิบัติและระหว่างประชาชนด้วยกัน เพื่อมุ่งหมายนำลัทธิตนเข้าปกครองประเทศ ประเทศไทยถูกคุกคามความวุ่น จึงจำเป็นต้องออกกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์เพื่อความปลอดภัย และความมั่นคงของประเทศและประชาชน และเพื่อรักษาไว้ซึ่งระบอบการปกครองประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงลงมติให้เสนอพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495 ต่อสภาผู้แทน²

และในวันเดียวกันนี้ จอมพล ป. ก็ได้ให้สำนักพระราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลพระเจ้าอยู่หัว ถึงภัยและความจำเป็นต้องออกกฎหมายนี้ เพื่อให้ทรงลงพระปรมาภิไธย³ ต่อในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2495 คณะกรรมการก็ได้เปิดประชุมวิสามัญพิจารณา "พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495" ขึ้น ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

¹ สลธ. แผนก บร.5/105 (สำเนา) หนังสือลับ-เฉพาะ ที่ 118/2495 วังปารุสกวัน ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2495 พ.ต.อ.พิชัย กุลละวณิชย์ รองเลขานุการฯ ลงนามแทนเลขานุการคณะกรรมการนิติบัญญัติ

² สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือความมากที่ ผ.15730/2495 สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2495 จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เสนอประธานสภาผู้แทนราษฎร

³ สลธ. แผนก บร.5/105 หนังสือที่ ร.15731/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2495 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เวียนนายกรัฐมนตรีนในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชเลขาธิการ

โดยมี พล.ท. เกษ เกษประคิยพท์ คิวแทนของรัฐบาลเข้าร่วมประชุมด้วย¹ และในวันเดียวกันนั้น พระราชบัญญัติก็ได้ผ่านสภา² และจอมพล ป. ก็นำขึ้นกราบบังคมทูล ฯ พระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงลงพระปรมาภิไธย³ และรุ่งขึ้นในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2495 รัฐบาลก็ออกแถลงการณ์ให้ประชาชนทราบถึงความมุ่งหมายของกฎหมายนี้ว่า .

... ความมุ่งหมายของกฎหมายนี้คือ ต้องการป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นภัยต่อประเทศชาติและประชาชน ซึ่งเกิดจากการกระทำของพวกคอมมิวนิสต์ และมีใ้มีความประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อบุคคลใด ๆ อันเป็นการบั่นทอนเสรีภาพของเขาเหล่านั้น รัฐบาลจะปราบปรามเฉพาะบุคคลที่ปรากฏหลักฐานอันชัดแจ้งว่า ได้กระทำความผิดกฎหมาย หากปรากฏว่าก่อนวันไชยบั้งค์พระราชบัญญัตินี้ ได้มีองค์การหรือคณะบุคคลใด ๆ หรือบุคคลใดได้กระทำความผิดในชายตอของหามตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมาแล้วให้รีบจัดการเลิกม หรือถอนตัวออกเสียจากการร่วมมือในองค์การหรือคณะบุคคลนั้น ๆ เสียโดยพลัน ... ถ้าผู้ใดหรือองค์การ หรือคณะบุคคลใดยังซัดขึ้นคือคั้งที่จะปฏิบัติกรอันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติป้องกันกรกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495 ต่อไป โดยไม่คำนึงถึงคำตักเตือนดังกล่าวนั้นแล้ว เจาหนาที่ที่จะต้องจัดการแกงตกร คณะบุคคล หรือบุคคลนั้น ๆ ตามบทกฎหมายต่อไป⁴

อย่างไรก็ตาม แม้ "พระราชบัญญัติป้องกันกรกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495" จะเป็นกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดัดแปลงและปรับปรุงแก้ไขมาจาก พระราช

¹ สลช. แผนก บร.5/105 หนังสือควนที่ น.15783/2495 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2495

² สลช. แผนก บร.5/105 หนังสือควนมากที่ น.12459/2495 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2495 นายเจริญ บัณฑโร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

³ สลช. แผนก บร.5/105 หนังสือที่ ร.157/2495 สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2495

⁴ สลช. แผนก. บร.5/105 คำแถลงการณ์จากสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2495 จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เวียนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

บัญญัติว่าคุ้มครองมิวนิสต์ฉบับก่อน หรือจาก "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะอาญา พุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 7)" หรือ "พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นภัยต่อชาติ พ.ศ. 24..". แต่กฎหมายคุ้มครองมิวนิสต์ฉบับปี 2495 นี้ ก็กำหนดการกระทำของบุคคลที่เรียกว่าคุ้มครองมิวนิสต์ไว้กว้างขวางกว่ากฎหมายใด ๆ ก็ยังเห็นได้จากข้อกำหนดสำหรับผู้มีความผิดเข้าข่ายการกระทำอันเป็นคุ้มครองมิวนิสต์ของกฎหมายฉบับปี 2495 ดังนี้

- ก. เลิกคุ้มครองการปกครองระบอบประชาชนอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือ
- ข. การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของประเทศ อันทำให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือปัจจัยในการผลิตของเอกชนตกเป็นของรัฐโดยการริบ หรือโดยวิธีการอื่นอันมิได้มีการชดเชยค่าทดแทนอันเป็นธรรม หรือ
- ค. การบังคับด้วยการขู่ขู่ให้เกิดความหวาดกลัวก็ดี การก่อวินาศกรรมก็ดี หรือการใส่ร้ายป้ายยาการก่อการใด ๆ เช่น การยุยงให้เกิดความเกลียดชังระหว่างประชาชน ทั้งนี้การกระทำด้วยความมุ่งหมายที่จะให้มีการยอมรับเอา ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือบรรดซึ่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ใน (ก) หรือ (ข)¹

ส่วนการกำหนดโทษความผิดตามพระราชบัญญัตินี้² ก็ได้ระวางโทษไว้อย่างรุนแรงตามหน้าที่และการกระทำดังนี้

ก. ถ้าเป็นความผิดฐานกระทำอันเป็นคุ้มครองมิวนิสต์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จนถึงตลอดชีวิต

ข. ถ้าเป็นความผิดฐานยุยง แนะนำ เต็มสอน โฆษณาชวนเชื่อ บั้วลุ่ม สมทบ ยินยอมตกลงกับผู้อื่น หรือเตรียมการที่จะให้มีการกระทำอันเป็นคุ้มครองมิวนิสต์ หรือรู้ว่ามี หรือจะมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือช่วยปกปิดมิให้นำเอาความไปร้องเรียนก็ดี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี จนถึง 10 ปี ส่วนเห็นพินิจหรือสิ่งเกี่ยวกับการกระทำผิดให้เจ้าหน้าที่จัดการริบ

¹ดูรายละเอียดใน "พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคุ้มครองมิวนิสต์ พ.ศ. 2495" ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่ม 69 ตอนที่ 18 วันที่ 13 พฤศจิกายน 2495

²บทบัญญัตินี้ใช้คุ้มครองถึงคนไทยในต่างประเทศด้วย ฎในมาตรา 7 เรื่องเกี่ยวกับ

ก. ถ้าเป็นความผิดฐานเป็นสมาชิกขององค์การคอมมิวนิสต์ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

ง. ถ้าเป็นความผิดฐานเป็นหัวหน้า ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอื่นเป็นคอมมิวนิสต์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปี ถึง 15 ปี

จ. ถ้าเป็นความผิดฐานให้การอุทธรณ์แก่องค์การ หรือสมาชิกคอมมิวนิสต์ด้วยการให้ที่พักอาศัย หรือชักชวนคนไปเข้าเป็นพวก หรือให้เงิน หรือช่วยอุปการะด้วยประการอื่น ๆ ก็ดี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

ฉ. ถ้าเป็นความผิดฐานกระทำความ หรืออุบายที่จะกระทำความร้ายต่อร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเกียรติยศชื่อเสียงก็ดี หรือหน่วงเหนี่ยวกักขัง หรืออุบายที่จะหน่วงเหนี่ยวกักขังก็ดี หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความกลัว หรือเพื่อให้บุคคลใดทำตาม คำสั่งขององค์การคอมมิวนิสต์ หรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ขององค์การคอมมิวนิสต์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี¹

หลังจากประมวลกฎหมาย "พระราชบัญญัติการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2495" แล้ว รัฐบาลก็สามารถทำการปราบปรามพวกคอมมิวนิสต์ได้อย่างสะดวก โดยไม่ต้องกังวลต่อการตีความบังคับใช้ใด ๆ และในปี 2495 นั้น ก็มีพวกคอมมิวนิสต์หลายคนได้ถูกจับร่วมกับพวกเรียกร้องสันติภาพ ต่อมาในปี 2497 รัฐบาลก็ได้กวาดล้างจับกุมพวกคอมมิวนิสต์จีนได้อีกเป็นจำนวนมาก² จากสถิติศาลอาญาในช่วงปี พ.ศ. 2495 — 2501 ปรากฏว่ามีผู้ต้องหาที่โดนคดีคอมมิวนิสต์เป็นจำนวนไม่น้อย³

¹ดูใน มาตรา 4 — 6, 9, 11 เรื่องเดียวกัน

²หนังสือพิมพ์เช้าฉบับวันที่ 15 มิถุนายน 2497

³ดูใน ฉานินทร์ กรัยวิเชียร, การใช้กฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์, หน้า 252 —

11. การดำเนินนโยบายส่งเสริมความเดือดร้อนของประชาชน

เนื่องจากที่ผ่านมา ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้พยายามแทรกซึมและขั้วยุปลุกปั่น เพื่อเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ในหมู่ประชาชนไทย โดยอาศัยความเดือดร้อนและอคถอยาก ของราษฎร เป็นหลักในการโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อให้ถึงจุดประสงค์หรือเป้าหมายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ดังนั้น ในปี 2497 รัฐบาลจอมพล ป. จึงคิดเตรียมโครงการส่งเสริมสงเคราะห์ เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น¹ ซึ่งจะมีผลต่อการป้องกันการแทรกซึม และ การแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ในหมู่ประชาชนไทย

แต่อันที่จริง ความกึกก้องที่จะส่งเสริมฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนไทยเคยปรากฏมาแล้วตั้งแต่ปี 2485 ทั้งนี้จะเห็นได้จาก "แผนการบูรณะชนบท 2485" ที่รัฐบาลได้เตรียมไว้เพื่อจะสร้างสรรคชีวิตจิตใจของประชาชนให้เป็นพลเมืองดี. และมีการครองชีพที่ดีขึ้น² แต่เนื่องจากรัฐบาลไม่มีเงินอุดหนุนเพียงพอ จึงทำให้โครงการนี้ต้องล้มเลิกไป ต่อมาในปี 2494. เมื่อประเทศกำลังประสบปัญหาการแทรกซึมและการคุกคามของคอมมิวนิสต์ ทั้งภายในและภายนอกอย่างหนัก รัฐบาลจอมพล ป. ก็ได้พยายามจะรื้อฟื้นความกึกก้องขึ้นมาอีก. แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเพราะขาดงบประมาณส่งเสริมโครงการ³ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม รัฐบาลก็ยังถือว่าการช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น ต่อมาในปี 2495 จึงได้จัดตั้ง "คณะกรรมการส่งเสริมสงเคราะห์" ขึ้นเพื่อเตรียมวางโครงการช่วยเหลือประชาชน และในเดือนธันวาคม 2495 คณะกรรมการชุดนี้ก็ได้ดำเนินการจัดร่างเป็นกฎหมาย

¹หนังสือพิมพ์เช้า ฉบับวันที่ 22 มิถุนายน 2497

²ดูใน "ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องแผนการบูรณะชนบท 2495" อ้างใน สุวิทย์ ยี่งวรพันธ์, พัฒนาชนบทในประเทศไทย (ธนบุรี : โรงพิมพ์สหประชาพานิชย์, 2509), หน้า. 23

³เรื่องเดียวกัน, หน้า. 29

เพื่อจะประกาศใช้¹ แครางกฎหมายนี้ได้ผ่านสภา และประกาศเป็น"พระราชบัญญัติประกันสังคม 2497" ในเดือนกุมภาพันธ์ 2497² นอกจากนี้ก็ยังมีการจัดตั้งกรมประกันสังคมขึ้นในกระทรวงการคลัง แต่ปรากฏว่าโครงการนี้ก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้อีก เพราะมีบรรดาหนังสือพิมพ์และนักการเมืองพรรคฝ่ายค้านได้พากันวิพากวิจารณ์และกล่าวโจมตีอย่างหนัก และอ้างว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใคร่ช่วยคนยากจนที่แท้จริง จนทำให้รัฐบาลยังไม่กล้านำออกใช้³

อย่างไรก็ดี แม้ความพยายามในการช่วยเหลือราษฎรจะประสบความล้มเหลว เพราะมีอุปสรรคในเรื่องงบประมาณ และถูกฝ่ายค้านกล่าวโจมตี แต่รัฐบาลจอมพล ป. ก็ยังไม่ได้ละความพยายามที่จะช่วยเหลือประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือพวกที่อยู่ในชนบท ถึงแม้จะเห็นได้จากในปี 2498 รัฐบาลได้ออก "พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การปรับปรุงบูรณะท้องถิ่น พ.ศ. 2498" เพื่อช่วยเหลือปรับปรุงที่ดินและอาคารในชนบทให้มีสภาพดีขึ้น⁴ และในช่วงปี พ.ศ. 2498 - 2499 ก็มีการดำเนินการอีกหลายอย่าง เช่น มีคำสั่งให้หัวหน้ากองวัฒนธรรมสัมพันธ์ นำนักสังคมสงเคราะห์ออกไปปฏิบัติงานที่จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิงจังหวัด เพื่อเข้าเยี่ยมไต่ถามทุกข์สุขของราษฎร และ

¹Taksin Sukrasaya, "Comparative Study of Thailand Burma Social Security Schemes" (M.A.'s Thesis, Thammasat University, 1960), p. 2

²"พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2497" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71 ตอนที่ 11 วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2497

³ดูในTaksin Sukrasaya, "Comparative Study of Thai and Burma Social Security Schemes", p. 3

⁴ดูใน "พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การปรับปรุงบูรณะท้องถิ่น พ.ศ. 2498" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72 ตอนที่ 50 วันที่ 5 กรกฎาคม 2498, หน้า 1009 - 1023

สำรวจสภาพท้องถิ่น รายงานให้รัฐบาลทราบถึงความจริงในชนบท ซึ่งตามรายงานก็ปรากฏว่าประชาชนในเขตห่างไกลคมนาคมได้รับความเดือดร้อนมาก¹ และถึงแม้ว่าบ้านนี้จะไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและเร่งด่วนในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม แต่ต่อมาในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ รัฐบาลก็ได้พยายามเร่งดำเนินการอย่างจริงจัง โดยจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในค่านนี้หลายหน่วยงานที่สำคัญได้แก่ "กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง)" และกรมพัฒนาชุมชน โดยมีหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ (นพค.) ออกไปปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร และมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนออกไปช่วยเหลือราษฎรในเขตชนบท และรัฐบาลคอ ๆ มากก็ได้ให้การสนับสนุนรับช่วงต่อจนทุกวันนี้

12. การดำเนินนโยบายต่างประเทศเข้ากับฝ่ายมหาอำนาจตะวันตก เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

ประเทศไทยมีลักษณะเด่นกว่าประเทศใด ๆ ในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็คือ สามารถรักษาความเป็นเอกราชอธิปไตยของชาติไว้ได้ ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านได้ตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก และด้วยเหตุนี้ผู้นำหลายประเทศที่สนใจประเทศไทย จึงได้พากันยกย่องความฉลาดของผู้นำไทยที่รู้จักหลบหลีกวิกฤตการณ์ โดยการเข้าหาประเทศมหาอำนาจเป็นเกราะคุ้มครอง หลายครั้งที่ประเทศไทยได้ถูกทำร้ายและถูกคุกคามเอกราชอธิปไตยจากต่างชาติ การดำเนินนโยบายแบบคลุกคลาย (Bending with the wind) ของผู้นำไทยสามารถทำให้ประเทศไทยรอดพ้นขีดอันตรายมาได้ทุกครั้ง ดังเช่น ในคอนต้นสงครามโลกครั้งที่ 2 จอมพล ป. สามารถพาประเทศรอดอันตรายไปได้โดยยอมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ซึ่งมีพลังเหนือกว่าไทยและเป็นอันตรายต่อไทยมากที่สุดขณะนั้น และภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้นำไทยก็พยายามดำเนิน

¹ดูใน สลช. แผนม. มร. ๘-๗ รายงานการปฏิบัติราชการของนักสังคมสงเคราะห์ ณ จังหวัดศรีสะเกษ

นโยบายตั้งพิงมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่คือ อเมริกามากที่สุด และนอกจากนี้ก็ได้ยอมผ่อนปรน และยอมเสียเปรียบประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ จนทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการตกเป็น ผู้แพ้สงคราม และได้เข้าเป็นสมาชิกสหประชาชาติด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลไทยที่ผ่านมาจะดำเนินนโยบายเข้าหาประเทศมหาอำนาจเพื่อรักษาความอยู่รอดของประเทศชาติ และเพื่อรักษาความมั่นคงภายในให้รอดพ้นจากการแทรกแซงจากต่างชาติ แต่นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลเหล่านี้ก็ไม่ได้ยึดแน่นกับประเทศมหาอำนาจชาติใดชาติหนึ่งจนทำให้ประเทศไทยต้องเข้าไปผูกพันตัว ในทางตรงกันข้าม รัฐบาลที่ผ่านมาพยายามยึดมั่นก่อนนโยบายเป็นกลางเพื่อรักษาความเป็นอิสระของชาติ ส่วนการดำเนินนโยบายเข้าอิงมหาอำนาจเป็นเพียงนโยบายที่รัฐบาลใช้เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์เฉพาะหน้าเท่านั้น แต่ต่อมาในภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อศูนย์กลางอำนาจของโลกได้เปลี่ยนแปลง โลกได้ถูกแบ่งแยกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายเสรีนิยมและฝ่ายคอมมิวนิสต์ ภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ไถ่ขยายกระหนกระเทือนประเทศไทยมากขึ้น ทำให้รัฐบาลไทยในระยะหลังจำเป็นต้องละทิ้งนโยบายเป็นกลาง และเข้าผูกพันกับมหาอำนาจตะวันตกอย่างแนบแน่น

อันที่จริง ภัยแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์ได้กระตุกเตือนและพยายามจะผลักดันให้รัฐบาลไทยเข้าหาประเทศตะวันตกมากขึ้นมาตั้งแต่สมัยที่ประเทศรัสเซียได้เปลี่ยนระบบการปกครองเป็นลัทธิคอมมิวนิสต์แล้ว ทั้งนี้จะเห็นได้จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงกล่าวโจมตีลัทธิรวมทรพีย์ และได้คัดค้านความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศรัสเซีย¹ แต่บังเอิญเลินยี่นโยบายจะเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ในยุโรปมากกว่าในเอเชีย² ประเทศไทยจึงไม่ได้เผชิญ

¹ ุรายละเอียดใน จกหมายเหตุนายวันใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และใน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรัสเซียกับประเทศไทย, เสฐียร พันธ์รังษี แปล

² Galvadori, The Rise of the Modern Communism, p. 33

ภัยคอมมิวนิสต์ ต่อมาเมื่อสตาลินพยายามแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ทั้งในยุโรปและเอเชียมากขึ้น¹ ภัยลัทธิคอมมิวนิสต์ก็เริ่มถูกความรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่เนื่องจากการเคลื่อนไหวของพวกจีนคอมมิวนิสต์และญวนคอมมิวนิสต์ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมมากกว่าการคุกคามการเมืองภายในของประเทศไทย และอีกประการหนึ่ง พวกคอมมิวนิสต์เหล่านี้ก็ยังไม่สามารถแทรกแซงเข้าถึงหมู่คนไทยได้ ดังนั้น จึงทำให้รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ไม่จำเป็นต้องเข้าผูกพันกับประเทศมหาอำนาจใด ๆ

แต่ต่อมาสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสตาลินได้พยายามดำเนินการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ไปทั่วโลก แรงจูงใจ และแรงผลักดันที่ทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินนโยบายผูกพันกับประเทศเสรีนิยมตะวันตกก็เริ่มมีมากขึ้น กล่าวคือ หลังจากที่ประธานาธิบดีทรูแมนแห่งสหรัฐอเมริกาได้ประกาศ "ลัทธิทรูแมน" (Truman Doctrine) เพื่อช่วยเหลือประเทศเสรีนิยมต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์² และจัดเตรียม "แผนการมาร์แชล" เพื่อช่วยเหลือประเทศเสรีที่พ่ายแพ้ในสงคราม การดำเนินนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างจริงจังเช่นนี้ ทำให้หนึ่งสี่พันห้าในอเมริกาและคนอเมริกันที่เกลียดชังลัทธิคอมมิวนิสต์ได้พากันเคลื่อนไหวเพื่อเผยแพร่ความคิดนี้ออกสู่โลกกว้าง ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ก็ได้หลังไหลเข้าสู่ประเทศไทยด้วย ดังเช่นในปี 2491 นางวิลเลียม เอฟ โพลซีย์ สตรีแอมบริกเกอร์เกลียดชังลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง ได้มีจดหมายมาชักชวน จอมพล ป. ให้ร่วม

¹Historcus, "Stalin on Revolution," Foreign Affairs, Vol:XXVII (January, 1949P, p. 19) อ้างใน William Churko, "Concepts of Regionalism in Southeast Asia" (Ph.D's Thesis, University Microfilm, 1965), p. 181

²ดูใน หลวงอรรถโกวิทวาที, คอมมิวนิสต์ คอมมิวนิเตอร์น ... , หน้า 2891 -

ก่อตั้งลัทธิคอมมิวนิสต์¹ และบู๊ตชาว เอ.พี. ก็ลงข่าวกระตุ่นเกือบจอมพล ป. ให้ระวัง
 ภัยคอมมิวนิสต์² ต่อมาในปี 2492 หนังสือพิมพ์เวิร์ลด์ กอล์ฟเวอเมนต์ แอ็สโซซิเอชั่น ของ
 อเมริกาก็ออกข่าวโจมตีรัสเซียที่ดำเนินการคุกคามสันติภาพและระบอบประชาธิปไตย และ
 ยังได้ชักชวนประเทศเสรีนิยมต่าง ๆ ให้ร่วมมือกันต่อต้าน และส่งเสริมสมาคม โรงเรียน
 และองค์การต่าง ๆ ให้ช่วยกันกำจัดลัทธิคอมมิวนิสต์³ และนอกจากนี้ การเคลื่อนไหวของ
 คอมมิวนิสต์ในประเทศไทยรอบบ้าน และการประกาศสนับสนุนขบวนการปลดปล่อยในเขตเอเชีย
 ตะวันออกเฉียงใต้ของการประชุมสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์ ที่เมืองกัลกัตตา⁴ ตลอดจน
 การได้ชัยชนะของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในแผ่นดินใหญ่ ซึ่งได้สร้างความหวาดกลัวให้แก่ประ
 เทศโลกเสรี เพราะเกรงว่าจะทำให้การปฏิวัติคอมมิวนิสต์ในประเทศค่อยพัฒนาตามคำ
 ประกาศของเลนินและแมกซิมกอจเป็นจริงได้⁵ ก็ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มุ่งใจและจะผลักดันให้
 ประเทศไทยเข้าผูกพันมหาอำนาจตะวันตก.

อย่างไรก็ตาม ในระยะนี้แม้จอมพล ป. จะมีความหวาดกลัวภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์อยู่บ้าง ดังจะเห็นได้จากในปี 2491 จอมพล ป. ได้มีคำสั่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกา

¹ดูใน เอกสารกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แฟ้ม 105 จดหมาย 70 Alston, Avenue, New Haven 15, Connecticut U.S.A. ของ Mrs. William F. Falsey ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2491

²ดูใน เอกสารกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แฟ้ม 105 ในบันทึกของนายสุนทร หงส์ถาวร ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2491

³ดูใน เอกสารกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แฟ้ม 105 หนังสือพิมพ์ World Government Association (March, 1949)

⁴Tanham, Trial in Thailand, p. 32

⁵Schell, (ed.), Republican China, p. 279

หาทางออกกฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์¹ แต่จอมพล ป. ก็ยังเชื่อว่าพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยจะยังไม่สามารถคุกคามได้ในระยะเวลาอันสั้น เพราะเหตุว่าประชาชนไทยส่วนใหญ่ไม่มีมลัทธิคอมมิวนิสต์² ส่วนภัยที่จะมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ จอมพล ป. ก็เห็นว่ายังเป็นไปไม่ได้ ถึงแม้จะเห็นได้จากคำแถลงที่ว่า

ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่า เมฆาเซกุงประมุขของจีนคอมมิวนิสต์จะส่งวีรพลจีนมาบุกกรณาย้ายในประเทศไทย ถึงแม้บุคคลบางจำพวกหวาดหวั่น จะดำเนินการเช่นนั้นตราบถึงขั้นยึดจีนหรือพม่าที่อยู่ใต้อิทธิพลเสียก่อน ข้าพเจ้าได้เรียนแล้วว่าสภาพของประเทศไทยเพียงเพียงอาณาเขตกว้างใหญ่ แม้จะมีกำลังคนเหลือคน ก็หาบุคคลที่มีสมรรถภาพพอความต้องการที่จะบริหารกิจธุระภายในประเทศเพียงพอ จะได้รับการสนับสนุนและความนิยมของประชาชนพลเมืองแท้จริงหรือไม่ก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ ชัยชนะควยแสนยานุภาพเป็นชัยชนะชั่วคราว กองไคซีชนะจิตใจของประชาชนพลเมืองแล้ว นั่นแหละมันคง อูบายของคอมมิวนิสต์ซึ่งเราควรระวังคือ พวกไคซินที่ถอยยู่เหยียดคนไทยแตกกร้าวกัน บีบคั้นคนจีนในประเทศจีนที่มีญาติในประเทไทย ยุคนไทยไหว้คำไหว้ว ไทกระด้างกระเดื่องคอรัปชบาล เมื่อเขาเห็นว่าเขามั่นเราสำเร็จแล้ว เขาส่งคนมาหยิบมือหนึ่งก็พอ เพราะกำลังคนของเขาในประเทศไทยมีเพียงพอแล้ว อูบายนี้ไม่ใช่ของใหม่ โซเวียตรัสเซียได้ทำสำเร็จมาแล้วในหมู่ประเทศโลกของยุโรป เขาจะจับพวกเราได้สำเร็จหรือไม่อยู่ที่เรา หากเรารักษาความสงบได้ และศีลธรรมของเรามั่นคงยึดเหนี่ยวเราไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว เราไม่คงหวาดหวั่นต่อภัยคอมมิวนิสต์ แมคนจีนในบ้านเมืองจะฮือฮือเรากองปราบไค คนจีนส่วนมากคงรู้สึกแล้วว่า ที่ไค เขามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในประเทศไทย เหมือนขึ้นสวรรค์³

¹ คุโนะ สลช. แผนก บร.5/105 (สำเนา) หนังสือฉบับที่ 5380/2491 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2491 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา

² Singapore radio, April 18, 1948 อ้างใน Thompson, The Left Wing in SEA, p. 59

³ กองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ แฟ้มจีน 2492 พระยาอภิบาลราชไมตรี (เอกอัครราชทูต ณ กรุงนานกิง 2492), รายงานเกี่ยวกับสถานการณ์บางประการในกรุงนานกิง พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงอภิบาลราชไมตรี (รื่น บุณนาค) ณ เมรุวัดราชาธิวาส วันที่ 12 กรกฎาคม 2518 (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)

และนอกจากนี้ ในปี 2492 สหรัฐอเมริกาก็ยังไม่มีนโยบายจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้¹ และแรงกดดันจากคอมมิวนิสต์ภายนอกก็ยังไม่รุนแรงพอที่จะบีบบังคับให้รัฐบาลจอมพล ป. คองละทิ้งนโยบายเป็นกลาง ดังนั้น การจะเข้าผูกพันกับประเทศมหาอำนาจตะวันตกในระยะนี้จึงไม่ค่อยมี นอกจากจะให้ความร่วมมือกับอังกฤษปรามโจรจับคอมมิวนิสต์ตามชายแดนไทย — มลายู² และให้การรับรองรัฐบาลเวาโต ภายใต้การสนับสนุนของฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกาเท่านั้น³

แต่ต่อมาในปี 2493 เมื่อจีนคอมมิวนิสต์ได้แสดงเจตนาจะรุกอย่างซัดเซงที่จะแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยให้การสนับสนุนเกาหลีเหนือคุกคามเกาหลีใต้ และในขณะเดียวกัน สหรัฐอเมริกาก็เริ่มหันมาพิจารณานโยบายทางด้านตะวันออก เพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์มากขึ้น ดังนั้น การร่วมมือกันระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จึงไม่ใช่ของยาก และไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เพราะ ทั้ง 2 ประเทศต่างก็มีนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และก็มีหวังประโยชน์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ รัฐบาลจอมพล ป. เห็นว่าสหรัฐอเมริกาเป็นมหาอำนาจที่มีอาวุธปรมาณู ซึ่งจะช่วยเป็นเกราะคุ้มครองประเทศไทยได้ ส่วนสหรัฐอเมริกาซึ่งเชื่อใน

¹ ในปี 2492 นายดีน อชีสัน (Dean Acheson) รัฐมนตรีต่างประเทศของอเมริกาแถลงว่า เขตป้องกันของอเมริกาในตะวันออก มีแนวจากญี่ปุ่นผ่านโอกินาวาฯ ถึงฟิลิปปินส์เท่านั้น อ้างใน Edmonds, Thailand : The Golden Land, p. 122

² ฎุใน Sir Geoffrey Thompson, Front-Line Diplomat (London : Hutchison Press, 1959), p. 205 และใน สลช. แผนก บร.14/105 "Siam and Communism, Repercussions of the Chinese Struggle"

³ ฎุใน สลช. แผนก บร.13/105 (สำเนา) หนังสือลับ ที่ 2898/2493 กรมตำรวจ ลงวันที่ 27 มีนาคม 2493 อธิบดีกรมตำรวจ เรียบเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และใน United States Defense Department, Pentagon Papers, Vol. 1 อ้างใน วิวัฒน์ มุ่งการดี, "ไทยและสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2" หน้า 321

ทฤษฎีโดมิโน (Domino)¹ ก็กำลังหาแนวร่วมป้องกันอิทธิพลคอมมิวนิสต์จีน และประกอบกับประเทศไทยเคยมีสัมพันธอันดีกับสหรัฐอเมริกามาก่อน และนอกจากนี้ประเทศไทยก็มีนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และมีทำเลทางยุทธศาสตร์ที่ดี ดังนั้น จึงทำให้ประเทศทั้ง 2 สามารถสร้างความสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็ว

การละทิ้งนโยบายเป็นกลางเพื่อเข้าผูกพันกับสหรัฐอเมริกา เริ่มปรากฏขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2493 เมื่อนายเจสส์ป ผู้แทนทูตรัฐบาลอเมริกาได้เดินทางมาประเทศไทย เพื่อประชุมทูตอเมริกันในตะวันออกไกล ได้แก่ ทูตในญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ อินโดจีน มาลายู อินโดนีเซีย อินเดียน ปากีสถาน ลังกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮองกง และไทย เกี่ยวกับการหาทางป้องกันการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างไร² และในการมาครั้งนี้ นายเจสส์ปก็ได้ถือโอกาสแสวงหาความร่วมมือจากรัฐบาลไทย และยังได้ให้ความมั่นใจแก่รัฐบาลไทยด้วยว่า จะร่วมมือกับไทยรักษาสถาบัน ขนบธรรมเนียมประเพณี เสรีภาพ วิถีชีวิต ตลอดจนความเจริญรุ่งเรืองของชาติไม่ให้ตกอยู่ในอิทธิพลต่างชาติ³ และหลังจากนั้นไม่นาน ประธานาธิบดีทรูแมนก็ได้จัดเตรียมอนุมัติเงินจำนวน 200

¹ทฤษฎีโดมิโน คือความเชื่อของนายจอห์น ฟอสเตอร์ ดัลเลส ที่ว่าเมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นคอมมิวนิสต์ ประเทศข้างเคียงก็จะต้องเป็นคอมมิวนิสต์ตามไปด้วย ดังนั้น เมื่อจีนคอมมิวนิสต์ได้ชัยชนะเหนือจีนแผ่นดินใหญ่ อเมริกาก็เกรงว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อาจจะกระทบกระเทือนไปด้วย จึงคิดหาทางป้องกัน คูใน New York Times (February 13, 1950)

²คูใน Frank C. Darling, Thailand and The United States (Washington : Public Affairs Press, 1965), p. 69 และใน Edwin Staton, Brief Authority, pp. 234 - 235

³ Bangkok Post (February 20, 1950)

ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือทางด้านการทหารแก่ไทย¹ ตามข้อตกลงในเดือนเมษายน 2493 ที่อเมริกาให้ไว้แก่ไทย² และต่อมาเมื่อเกาหลีเหนือได้รุกรานเกาหลีใต้ในเดือนมิถุนายน 2493 โดยมีจีนคอมมิวนิสต์สนับสนุน ความหวาดกลัวการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ทำให้จอมพล ป. เริ่มคัดสนใจนำประเทศไทยเข้าผูกพันกับสหรัฐอเมริกา และประเทศเสรีนิยมอื่น ๆ เพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างเด่นชัด ทั้งนี้โดยประกาศจะส่งทหารไปช่วยกองทัพสหประชาชาติรบกับเกาหลีเหนือและจีนคอมมิวนิสต์ 4,000 คน³ และนอกจากนี้ก็ได้ส่งข้าวไปช่วยอีกเป็นจำนวน 40,000 ตัน คิดเป็นมูลค่าราว 86 ล้านบาท⁴

การที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมสงครามเกาหลีกับพันธมิตรครั้งนี้ เป็นความตั้งใจและความปรารถนาของจอมพล ป. อย่างมาก ทั้งนี้เพราะจอมพล ป. เห็นว่านอกจากจะเป็นการปฏิบัติต่ออุดมการณ์ของสหประชาชาติที่ยึดมั่นในหลักสันติสุขของโลก และหวังจะผูกพันกับสหรัฐอเมริกาแล้ว ยังหวังจะให้ทหารไทยได้มีประสบการณ์และนำกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นมาเสริมสร้างกำลังของชาติให้เข้มแข็ง⁵ ปรากฏว่าการเข้าร่วมสงครามครั้งนี้ นอกจากทหารไทยจะได้สร้างชื่อเสียงในการรบ และได้รับคำยกย่องชมเชยจากนายทหารอเมริกัน

¹ Darling, Thailand and The United States, P. 70

² "Thailand : The ambiguous domino" Conflict Studies, ed. Brian Crozier. (London : Current Affairs Research Services centre, 1969), p. 5

³ New York Times (July 23, 1950)

⁴ Darling, Thailand and The United States, p. 78

⁵ หนังสือราชการ ทำเนียบรัฐบาล ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2496 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เรียน นบ.ผส. 21 ร.พัน 1 (อิสระ) อ้างใน Thai Battation in Korea 1953-1954 (Tokyo : Toppan Printing Co., Ltd., n.d.) n.p.

ระดับสูงเป็นอย่างมาก¹ สงครามเกาหลีก็ยังได้ช่วยทำให้ร่างกาย คีบูก และชาว ซึ่งเห็น
 ผลผลิตที่สำคัญของไทยเติบโตสูงขึ้น² กิจกรรมอุตสาหกรรมในประเทศไทยก็ขยายตัว และถาวร
 ช่วยเหลือจากต่างประเทศก็หลั่งไหลเข้าประเทศมาก ดังเช่น ในปลายปี 2493 ธนาคาร
 โลกได้ตกลงให้รัฐบาลกู้ยืมเงินเป็นครั้งแรก มูลค่า 25,400,000 ดอลลาร์ หรือ 508
 ล้านบาท เงินจำนวนนี้มากกว่า 3 ใน 4 ส่วน รัฐบาลได้นำไปสร้างเขื่อนชัยนาท เพื่อการ
 ชลประทานสำหรับที่ราบภาคกลาง และส่วนที่เหลือก็นำไปใช้ปรับปรุงกิจการรถไฟ เครื่อง
 มือเครื่องใช้ และการทำเรือ³ ต่อมาในปี 2494 สหรัฐอเมริกาก็ได้ช่วยเหลือรัฐบาลไทย
 ความ "ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค" ที่ทำกันไว้ในวันที่ 19
 กันยายน 2493⁴ อีกเป็นจำนวนเงินกว่า 4,600,000 ดอลลาร์ หรือกว่า 92 ล้านบาท⁵
 ซึ่งรัฐบาลจอมพล ป. ได้นำมาใช้ในกิจการอุตสาหกรรมไฟฟ้า การธนาคาร และการช่วย
 เหลือทางเกษตรกรรม นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกาก็ยังได้ทำข้อตกลงกับรัฐบาลไทยทางด้าน
 การศึกษา และวัฒนธรรม⁶ ตลอดจนการช่วยเหลือทางด้านกามหทารไว้อีกด้วย⁷

¹Ibid.

²Silcock, (ed.), Outline of Economic Development..., p.14

³Ibid., p. 15

⁴ดูรายละเอียดใน "ประกาศเรื่องใช้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
 และทางเทคนิค ระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศไทย และรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา" ราชกิจ
 จานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ 67 ตอนที่ 61 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2493, หน้า 3-9.

⁵Silcock, (ed.), "Outline of Economic Development ...", p.15

⁶วิวัฒน์ มุ่งการดี, "ไทยและสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2," หน้า 325

⁷United Nations Bulletin, Vol.IX. (November 15, 1950) อ้าง
 ใน เรื่องเดียวกัน หน้า 326

การดำเนินนโยบายเข้าผูกพันกับสหรัฐอเมริกาในปี 2493 นี้ กล่าวได้ว่าเป็นประวัติศาสตร์ยุคใหม่ของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา ที่ใช้นโยบายต่างประเทศร่วมกันคือ การต่อต้านการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ ต่อมาในปี 2497 การเข้าไปผูกพันกับสหรัฐอเมริกายิ่งมีเพิ่มมากขึ้น เมื่อรัฐบาลไทยได้เข้าร่วม "องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" หรือ "ซีโอโต้" ซึ่งเป็นองค์การที่สหรัฐอเมริกาจัดตั้งขึ้น เพื่อสกัดกั้นการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ทางคาบสมุทรอินโดจีน

การเข้าผูกพันกับสหรัฐอเมริกาโดยการเข้าร่วมองค์การซีโอโต้ดังกล่าวนี้ เป็นความจำเป็นอย่างมากสำหรับรัฐบาลไทย ทั้งนี้เพราะหลังสงครามเกาหลี ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ก่อสงครามขึ้นอีกในอินโดจีน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังจากการแตกพ่ายของฝรั่งเศสที่ เคียน เบียน พู ในเดือนพฤษภาคม 2497 ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันว่า ประเทศไทยจะเป็นเป้าหมายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์จะพุ่งเล็งต่อไป¹ และโดยข้อเท็จจริงขณะนั้น การแตกพ่ายที่ เคียน เบียน พู ก็ทำให้ประเทศโลกเสรีต่าง ๆ พากันหวาดหวั่นภัยคอมมิวนิสต์² และเมื่อพิจารณาถึงผลกระทบที่จะมีถึงประเทศไทย การได้ชัยชนะของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในอินโดจีน ก่อสร้างเป็นอันตรายต่อประเทศไทยมาก เพราะเมื่อคอมมิวนิสต์สามารถครอบครองเวียดนามเหนือได้โดยสมบูรณ์ ก็อาจจะเข้าแทรกแซงการบริหารในประเทศลาวและเขมร ซึ่งมีเขตแดนติดกับประเทศไทย และอีกประการหนึ่ง รัฐบาลไทยก็ดำเนินนโยบายเป็นปฏิปักษ์ต่อคอมมิวนิสต์มาตลอด³ ดังนั้น เมื่อฝรั่งเศสหมดอำนาจ ไม่อาจช่วยสกัดกั้นการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ได้ รัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องหันเข้าหามหา

¹ ภูใน หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ฉบับวันที่ 18 กันยายน 2497

² ภูรายละเอียด "คำปราศรัยของ พล.ต. จี.ซี. วาร์กัส เสนาธิการกองทัพสาธารณรัฐฟิลิปปินส์" ใน หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ฉบับวันที่ 19 มิถุนายน 2497

³ จากหนังสือ "Economic" อ้างใน หนังสือพิมพ์ประชาชาติไทย ฉบับวันที่ 9 กันยายน 2497

อำนาจอเมริกาเป็นเกราะคุ้มครอง และในขณะเดียวกัน ก็ร่วมมือกับประเทศเสรีนิยมทั้งหลาย
ต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์¹

อย่างไรก็ตาม ในการป้องกันความปลอดภัยของประเทศไทย รัฐบาลก็ได้พยายาม
ดำเนินการด้วยตนเองอยู่มาก ดังจะเห็นได้จากในเดือนพฤษภาคม 2496 รัฐบาลไทยได้ใช้
สิทธิความเป็นสมาชิกสหประชาชาติตามมาตรา 35² ยื่นฟ้องคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง
สหประชาชาติ เรื่องขบวนการเวียตมินท์ทุกลาว³ ซึ่งรัฐบาลจีนคณะชาติและสหรัฐอเมริกา
ก็ให้การสนับสนุน⁴ การที่รัฐบาลไทยต้องฟ้องแทนฝรั่งเศสซึ่งไม่กล้าทำ⁵ เพราะรัฐบาลไทย
เห็นว่าถ้าไม่รีบให้สหประชาชาติเข้ามายับยั้งหรือสกัดกั้นการแพร่ขยายอิทธิพลของคอมมิวนิสต์
ความมั่นคงปลอดภัยของไทยอาจจะกระทบกระเทือนได้ แต่ปรากฏว่าเรื่องนี้รัฐบาลไทยต้อง
ผิดหวังอย่างมาก เพราะนอกจากรัสเซียจะยับยั้งแล้ว⁶ อังกฤษและฝรั่งเศสก็ยังไม่วางเฉย และ

¹หนังสือพิมพ์เช้า ฉบับวันที่ 22 มิถุนายน 2497

²ดูรายละเอียด "มาตรา 35" ในสำนักแถลงข่าวสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย, กฎบัตรสหประชาชาติ (ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า 22

³หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม 2496 และหนังสือพิมพ์ศรีกรุง ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2496

⁴หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 26 และ 27 พฤษภาคม 2496

⁵สาเหตุที่ฝรั่งเศสไม่กล้าฟ้อง ทั้ง ๆ ที่เป็นผู้ปกครองลาว เพราะฝรั่งเศสเกรงว่า
รัสเซียจะใช้สิทธิยับยั้ง และอีกประการหนึ่งก็เกรงว่า ถ้าหากมีการอภิปรายกัน ก็จะเป็นการ
เปิดโอกาสให้รัสเซียและกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ ถอดถอนประเทศในเอเชีย และรัฐอาหรับ
ที่ไม่พอใจฝรั่งเศสในกรณีขบวนการเวียตมินท์ในแอฟริกา และที่อื่น ฉวยโอกาสโจมตีได้
เต็มที่ เรื่องเดียวกัน

⁶Edmonds, Thailand : The Golden Land, p. 127 และในหนังสือ
พิมพ์ศรีกรุง ฉบับวันที่ 6 ตุลาคม 2497

ฝรั่งเศสยังบอกว่า การเสนอของรัฐบาลไทยเป็นกาชกรกระทำที่ไม่เป็นมิตร และไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์อีกด้วย¹ ดังนั้น เมื่อรัฐบาลไทยไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ต่อมาจึงได้สนับสนุนอเมริกาเรื่องการประชุมปัญหาเกาหลี² และก็ได้ผูกพันไปถึงปัญหาอินโดจีน

สาเหตุสำคัญที่ปัญหาอินโดจีนกดดันให้รัฐบาลไทยต้องกำหนดนโยบายต่างประเทศเข้าไปผูกพันกับประเทศมหาอำนาจตะวันตกมากขึ้น สืบเนื่องจากว่า การเจรจาของ 4 มหาอำนาจ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย ที่กรุงเจนีวา ในเดือนเมษายน 2497 ไม่อาจช่วยป้องกันการรุกรานของพวกเวียตมินห์ที่ เคียน เบียน พู ได้ ทั้งนี้เพราะการเจรจาไม่อาจตกลงกันได้ กล่าวคือ นายโมโลตอฟ นายโจว เอน ไล และนาย ฟามวัน คัง ผู้นำฝ่ายคอมมิวนิสต์ไม่ยอมแสดงท่าทีว่าพร้อมจะตกลงในปัญหาหลัก และยังได้นำเอาปัญหาลาวและเขมรมาหน่วยเหนี่ยวด้วย³ ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงได้เตรียมสร้างแนวร่วม "สนธิสัญญาแปซิฟิก" หรือ "ปาโต" (PATO) ซึ่งมีสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย ไทย ฟิลิปปินส์ ญวน เขมร และลาว ไว้รับกับความล้มเหลวของการประชุม⁴ และในขณะที่การประชุมกำลังมีคณน แต่การรุกของเวียตมินห์กำลังเพิ่มมากขึ้น นายพันเอกนาธาโนบุค สุกิ เสนาธิการที่มีความสามารถของญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้พยายามเสนอให้มหาอำนาจปล่อยอินโดจีน แล้วหันมาสร้างประเทศไทยให้เป็นปรากราที่เข้มแข็ง เพื่อก่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์⁵ ซึ่งข้อเสนอนี้ นายทหารชั้นสูงของไทยหลายคนก็เห็นด้วย เพราะกลัวการแตกพ่ายในอินโดจีนจะทำให้คอมมิวนิสต์ไหลบ่าเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น⁶ อย่างไรก็ตาม

¹หนังสือพิมพ์สยามรัฐฉบับวันที่ 5 มิถุนายน 2496

²หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 23 สิงหาคม 2496

³หนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม, 10 มิถุนายน 2497

⁴หนังสือพิมพ์สารเสรี ฉบับวันที่ 26 เมษายน 2497

⁵หนังสือพิมพ์สารเสรี ฉบับวันที่ 1 พฤษภาคม 2497

⁶หนังสือพิมพ์สารเสรี ฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2497

รัฐบาลไทยก็ไม่ได้ออกใจข้อเสนอนี้ เพราะกำลังมีความปรารถนาจะหาทางเข้าร่วมเจรจา ในปัญหาอินโดจีน ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียต่อชายแดนไทย แต่ก็ถูกฝ่ายคอมมิวนิสต์คัดค้าน โดยอ้างว่า ถ้าให้รัฐบาลไทยเข้าร่วมก็จะเสนอ อินเดีย ปากีสถาน จีนโคนิเซีย และลังกานำ ซึ่งที่ประชุมส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยว่า การประชุมน้อยคนดีกว่ามากคน ดังนั้น จึงไม่รับรัฐบาลไทยเข้าร่วม¹

ฉะนั้น เมื่อรัฐบาลไทยไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมเจรจาเพื่อป้องกันปัญหาชายแดนไทย และในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ยังคงขาดหลักประกันในสันติภาพ รัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องเข้าหามหาอำนาจตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ สหรัฐอเมริกา เป็นที่พึงในการประกันความมั่นคงปลอดภัยของชาติ แต่อย่างไรก็ตาม การเข้าไปผูกพันกับสหรัฐอเมริกาและประเทศเสรีตะวันตกทั่ว ๆ ไป รัฐบาลไทยก็ถือประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับเป็นหลักสำคัญ ตัวอย่างเช่น ในเดือนพฤษภาคม 2497 เมื่อสหรัฐอเมริกาเห็นว่าการประชุมเจนีวาต้องล้มเหลว นายคัลแลส รัฐมนตรีต่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกาก็บินกลับกรุงวอชิงตันก่อนกำหนด² เพื่อเตรียมจัดตั้งแนวร่วม "สนธิสัญญาแปซิฟิก"³ และได้เชิญประเทศไทยให้เข้าร่วมด้วย⁴ ซึ่งรัฐบาลไทยก็ยินดียอมรับ เพราะเห็นว่าแนวร่วมนี้จะ เป็นหนทางก้าวไปสู่ความตกลงในการสร้างสันติภาพในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ต่อมาเมื่อได้พิจารณาในหลักการแล้ว เห็นว่า "สนธิสัญญาแปซิฟิก" นี้มีขอบเขตกว้างขวางเกินไป และไม่อาจให้หลักประกันที่แท้จริงต่อประเทศไทยได้ รัฐบาลไทยก็ไม่ยอมเข้าร่วมด้วย⁵ ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2497

¹หนังสือพิมพ์เทอคไทย ฉบับวันที่ 27 สิงหาคม 2497

²หนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม 2497

³หนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 16 มิถุนายน 2497

⁴หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม 2497

⁵จากคำแถลงของเสด็จในกรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ อ้างใน หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ฉบับวันที่ 20 มิถุนายน 2497

การคุกคามของคอมมิวนิสต์ทางชายแดนไทยก้านลาวและกัมพูชาได้เพิ่มมากขึ้น รัฐบาลไทย
 ได้ยื่นหนังสือตอสํานักงานเลขาธิการสหประชาชาติขอให้ส่งผู้สังเกตการณ์สันติภาพมาดูแล
 การรณทางชายแดนไทย แต่รัฐบาลไทยก็ต้องผิดหวังอีก เพราะเรื่องนี้ได้ถูกรัสเซียยับยั้ง¹
 แล้วยกไว้ก็ตาม ปัญหาที่ก็ยังไม่วางความหวาดกลัวให้แกรัฐบาลไทยมากเท่ากับผลการ
 เจริญปัญหาอินโดจีนที่ได้ยุติลงในวันที่ 21 กรกฎาคม 2497 กล่าวคือ การที่ฝรั่งเศสและ
 อังกฤษได้ปรองคองกับฝ่ายคอมมิวนิสต์ ยอมให้ลาว กัมพูชา และเวียดนามใต้เป็นเงื่อนไข
 ผูกพันในสัญญาฉบับนี้ ซึ่งมีข้อตกลงว่า ฝรั่งเศสหรือต่างชาติจะต้องเคารพต่อเอกราชอธิปไตย
 ไทย และบูรณภาพแห่งอาณาเขตของรัฐสมทบทั้ง 3 นี้ โดยห้ามตั้งกองทหารใด ๆ ถ้าปราศ
 จากการยินยอมของเจ้าของประเทศ² ก็เท่ากับว่า ข้อตกลงนั้นนอกจากจะบังคับให้ฝรั่งเศส
 ต้องถอนตัวไปจากอินโดจีนแล้ว ยังได้จำกัดไม่ให้สหรัฐอเมริกาเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน
 อินโดจีนด้วย ดังนั้น แผนการของสหรัฐอเมริกาที่จะดึงลาว กัมพูชา และเวียดนามใต้
 เข้ารวมเข้ามาก็ป้องกันคอมมิวนิสต์ก็ค่อนข้างล้มเหลวไป และนอกจากนี้ การที่ฝรั่งเศสยอมรับข้อ
 เสนอให้รัฐบาลลาวรับรองฐานะของขบวนการลาวอิสระให้ครอบครองแคว้นพงสาละ และ
 ซ่าเหนือ ตลอดจนยอมให้มีผู้แทนเข้าร่วมรัฐบาลลาวด้วย³ ก็เป็นการแสดงอย่างชัดเจนว่า
 ฝรั่งเศสไม่รับผิดชอบและไม่คิดป้องกันการแพร่อิทธิพลของพวกเวียตมินห์ เพราะเป็นที่ทราบ
 กันดีแล้วว่า ขบวนการลาวอิสระกับเวียตมินห์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ส่วนทางก้านกัมพูชา
 ฝรั่งเศส ก็มีท่าทีที่จะรับข้อเสนองของพวกเวียตมินห์ที่จะให้กัมพูชาเป็นกลาง⁴ ซึ่งถ้ากัมพูชา
 เป็นกลางจริง กัมพูชาก็อาจจะถูกบีบให้เลิกรับการช่วยเหลือจากต่างประเทศในขณะที่ยก
 ทหารเวียตมินห์ยังคงมีอยู่ในกัมพูชา ฉะนั้น ความเป็นกลางของกัมพูชาและลาวจึงเป็นอัน

¹หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 13 กรกฎาคม 2497

²หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 25 กรกฎาคม 2497

³เรื่องเดียวกัน

⁴หนังสือพิมพ์เทอศไทย ฉบับวันที่ 28 กรกฎาคม 2497

ตรายต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทยมาก เพราะมีเขตแดนติดกัน ดังนั้น เมื่อฝรั่งเศสได้ยอมฝ่ายคอมมิวนิสต์เช่นนี้ สหรัฐอเมริกาในฐานะผู้นำกายโลกเสรีจึงจำเป็นต้องจัดตั้งแนวร่วมเพื่อป้องกันการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ ส่วนประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่อาจจะได้รับอันตรายจากภัยคอมมิวนิสต์มากกว่าประเทศใด จึงตัดสินใจเข้าร่วมแผนการป้องกันของสหรัฐอเมริกา และในที่สุดก็ได้เกิดองค์การต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ คือ "องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" ประกอบด้วยสมาชิก 8 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ และไทย ซึ่งได้ร่วมกันลงนาม ณ กรุงมะนิลา ในวันที่ 8 กันยายน 2497¹ สนธิสัญญาดังนี้มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 11 ข้อ โดยมีวัตถุประสงค์และหลักการสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อประโยชน์ในการรักษาสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันตามวันฉุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ
2. เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือกันเสริมสร้างเศรษฐกิจและเทคนิคเพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสวัสดิภาพทางสังคม
3. เพื่อเปิดทางให้รัฐที่สนับสนุนสนธิสัญญานี้ ได้เข้าร่วมภาคีเพื่อจะชำระรักษาสันติภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มั่นคงยิ่งขึ้น²

¹ดูใน "ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องการประชุมสนธิสัญญาร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72 ตอนที่ 2 วันที่ 4 มกราคม 2498, หน้า 1 - 2

²ดูใน "สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" สำนักงานคณะรัฐมนตรี, กฎบัตรปาซิฟิก สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียอาคเนย์ และประมวลสนธิสัญญา และอนุสัญญาระหว่างประเทศบางฉบับ (พิมพ์แจกในงานทอดพระกรรณพระราชทาน ณ วัดพระศรีมหาธาตุ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2497 (ม.ป.ท., ม.ป.ป.) (ตุลาคมพจนก. ๗)

และนอกจากนี้ สมาชิกทั้ง 8 ประเทศก็ยังได้ร่วมกันลงนามใน "พิธีสารต่อต้านสนธิสัญญา การป้องกันร่วมกันในเอเชียอาคเนย์" เพื่อขยายการป้องกันให้คลุมไปถึง ลาว กัมพูชา และเวียดนามใต้วัย¹ ซึ่งก็นับว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น เพราะถ้าคอมมิวนิสต์ไม่อาจขยายอิทธิพลเข้าไปในประเทศเพื่อนบ้านชายแดนไทยได้ เสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัยของชาติไทยก็จะมีมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ แม้พวกคอมมิวนิสต์ทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนนักการเมืองที่นิยมลัทธิสังคมนิยมจะทำการเคลื่อนไหวอย่างรุนแรงและแพร่หลายมากกว่าสมัยก่อน ๆ แต่การที่ประชาชนไทยส่วนมากไม่มีความนิยมในลัทธิคอมมิวนิสต์ และรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามได้ดำเนินมาตรการต่อต้านและกวาดล้างพวกคอมมิวนิสต์และศัตรูของรัฐบาลอย่างรุนแรง ตลอดจนการดำเนินนโยบายสกัดกั้นลัทธิคอมมิวนิสต์ของสหรัฐอเมริกาทางด้านตะวันออก สามารถช่วยป้องกันการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ทั้งภายในและภายนอกไม่ให้กระทบกระเทือนเสถียรภาพของรัฐบาลไทยและความมั่นคงปลอดภัยของชาติได้ ทั้งนี้จะเห็นได้จากในระยะหลังการกวาดล้างคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยครั้งใหญ่ในปี 2497 และหลังการจัดตั้ง "องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" การเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย และการคุกคามจากคอมมิวนิสต์ภายนอกประเทศมีน้อยมาก

อย่างไรก็ดี แม้การดำเนินนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ทั้งภายในและภายนอกของรัฐบาลจอมพล ป. จะประสบความสำเร็จอยู่มาก แต่ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะในชนบท รัฐบาลจอมพล ป. ก็ไม่ได้สามารถแก้ไขให้ลดลงไปได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การดำเนินนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ที่โหดเหี้ยมมา จึงเป็นเพียงการหยุดยั้งการเคลื่อนไหวของพวกคอมมิวนิสต์เพียงชั่วคราวเท่านั้น จะเป็นการกำจัดการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ให้หมดสิ้นได้ ทั้งนี้เพราะความอดอยากและความเดือดร้อนของประชาชน คือ เงื่อนไขสำคัญของการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์

¹ดูใน: "พิธีสารต่อต้านสนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันในเอเชียอาคเนย์" เรื่องเดียวกัน; หน้า 11 - 12 (ดูภาคผนวก: ฎ)